

ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՌԱՄԱՆՏԻՑԻՉՄ

Դոկտոր Աբդուլ-Ռահման Էլ-
Շիհա

ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՌԱՄԱՆՏԻՑԻՉՄ

<https://islamhouse.com/470728>

- [ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ
ՌԱՄԱՆՏԻՑԻՉՄ](#)
 - [ՆԱԽԱԲԱՆ](#)
 - [ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ –
ՌՈՄԱՆՏԻԿԸ](#)
 - [ՍԱ Է ԻՍԼԱՄ](#)
 - [ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ ՀՈՐ
ՈՒՂԵՐՁԸ ՈՐԴՈՒՆ,
ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՇԵՐԸ.](#)

- ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ ՄՈՐ ՈՒՂԵՐՁԸ ԴՍՏԵՐԸ ,ԱՌԱՋԻՆ ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԳԻՇԵՐԸ.
- ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՅԻ (Խ.Ա.Ո.Ն) ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՆՔԸ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ
- ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո. Ն) և ՀԱՆԳԻՍՏԸ ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ
- ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՅԻ Խ.Ա.Ո.Ն ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒ ՆՆԵՐԻ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԿՈՂՄԸ.

- ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ Խ.Ա.Ո.Ն և
ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ
ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒ
ՆՆԵՐԻ
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ
ԿՈՂՄԸ.
- ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՌԱՄԱՆՏԻՑԻԶՄ

Հեղինակ

Դոկտոր Աբդուլ-Ռահման Էլ-Շիհա

Թարգմանությունը

EUROPEAN ISLAMIC
RESEARCH CENTER (EIRC)

& Աննա Ռ. Հակոբ

ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՌԱՄԱՆՏԻՑԻՉՄ

Դոկտոր Աբդուլ-Ռահմեն Էլ-Շիհա

Թարգմանությունը

EUROPEAN ISLAMIC
RESEARCH CENTER (EIRC)

& Աննա Ռ. Հակոբ

Ստուգող հանձնաժողով

Աբու Առամ

© Copyright (Հոգեբանական
իրավունքները)

Դոկտոր Աբդուլ-Ռահման Աշ-
Շիհա

<http://www.islamland.com>

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ

ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ – ՌՈՄԱՆՏԻԿԸ

ՍԱ ԻՍԼԱՄՆ Է.

ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ ՀՈՐ ՈՒՂԵՐՁԸ
ՈՐԴՈՒՆ, ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՇԵՐԸ.

ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ ՄՈՐ ՈՒՂԵՐՁԸ
ԴՍՏԵՐԸ ,ԱՌԱՋԻՆ
ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԳԻՇԵՐԸ.

ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՅԻ Խ.Ա.Ո.Ն
ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՆՔԸ ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ

ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ Խ.Ա.Ո.Ն
և ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ ՀԱՆԳԻՍՏԸ.

ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՅԻ
Խ.Ա.Ո.Ն ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԿՈՂՄԸ
ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ
ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ Խ.Ա.Ո.Ն և
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿՈՂՄԸ ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ
ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ

Ամենագրասիրտ և Ամենաներող
Ալլահի անունով.

Փառք Ալլահին, Աշխարհների
Տիրակալին : Խաղաղություն և
օրինություն Մուհամեդին, նրա
ընտանիքին և նրա բոլոր
ուղեկցորդներին :

Այս գրքում , խոսքը գնում է
խալամական ռոմանտիզիզմի
մասին : Անհրաժեշտ է , որ
Մարգարե Մուհամեդը (Խ.Ա.Ո.Ն)
լինի օրինակ այս հարցում: Քանի
, որ Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) , ում ուղարկել էին
ամբողջ մարդկությանը , եկել էր
սովորեցնելու Ալլահի օրենքները
և բարելավելու
բարոյականությունը : Նա
(Խ.Ա.Ո.Ն) օրինակ է
մուսուլմաններին , ում

անհրաժեշտ է հետևել : Պետք է ուղղորդվել նրա Սուլնայով , իրականացնելով Ամենաբարձրյալ Ալլահի պատվիրանները , Ով ասել է .

«Ալլահի Մարգարեն , հոյակապ օրինակ է ձեզ համար , նրանց համար , ովքեր հույսները դրել են Ալլահի և Վերջին Օրվա և Ալլահի հիշատակման վրա :» (Դուրան 33 :21)

Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) Ամենաբարձրյալ Ալլահի հաղորդողն է, այդ իսկ պատճառով մուսուլմաններին հայտնի է Նրա ամբողջ կյանքը մանրամասնորեն , մեծ և փոքր, անձնական և հասարակական

հարցերը , որոնք փոխանցվել են
 սերնդից սերունդ : Նրա
 (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքը և արարքները
 հանդիսանում են օրենսդրություն
 , որի միջոցով մուսուլմանը
 գիտակցում է իր կրոնը , որը
 տանում Ալլահի
 Գոհունակությանը , Սիրուն և
 Դրախտ : Ամենաբարձրյալ
 Ալլահը ասաց.

««Ասա. « Եթե դուք սիրում եք
 Ալլահին , ապա հետևեք ինձ և
 Ալլահը կսիրի ձեզ և կների ձեր
 մեղքերը , քանի որ Ալլահը Ներող
 և Գթասիրտ է :»» (Ղուրան 3 : 31)

Ճշմարիտ , Իսլամի հիմքը սերն է ,
 որը դրդում է ենթարկվել քո

Սիրելիին: Այն դրդում է հետևել
 Նրա պատվիրաններին և արգելել
 Նրա արգելքները : Դրդում է նաև
 հնարավորին չափ մոտենալ Նրան
 , **կատարելով Նրան սիրելի**
արարքներ : Իրոք, ամենամեծ և
 առաքինի սերը Ամենաբարձրյալ
 Ալլահին տաժաժ սերն է , **որի**
միջոցով իրականանում է
մուսուլմանի բարձր
բարոյականությունը : Դրա
 շնորհիվ նա դուրս է գալիս իր եսի
 սահմաններից և բարձրանում է ,
իրականացնելով կրոնի
օրենքները : Նա վատնում է իր
 գույքը և սերը Ալլահի
 արարածներին
 անշահախնդրորեն , դուրս գալով
 եսասիրական սիրուց , **որը**

հիմնված է անձնական շահի և
օգուտի վրա:

Դրան հաջորդում է Ալլահի
Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
նկատմամբ սերը , որը վեր է
սեփական հոգու, **ունեցվածքի և
երեխաների նկատմամբ
սիրուց:Նա (Խ.Ա.Ո.Ն)**
հանդիսանում է ճիշտ ուղղու ,
**Ալլահի կրոնի և Դրախտի մուտքի
պատճառ :**Այդ իսկ պատճառով
այն հանդիսանում է բարձրագույն
աստիճան : Դրա հետ մեկտեղ
պետք է պատշաճ հարգանք տալ
այն աստիճանին , **որի վրա դրել է
նրանց Ալլահը :** Այդ աստիճանը
երկրպագությունն է ,
երկրպագություն և

հնազանդություն Միակ Ալլահին :
Ամենաբարձրյալը ասաց.

««Ասա. « Եթե ձեր հայրերը , ձեր
զավակները , ձեր եղբայրները ,
ձեր կանայք , ձեր ընտանիքները ,
ձեռք բերված ունեցվածքը ,
առևտուրը , վնասը , որից դուք
խուսափում եք և կացարանը ,
որը դուք սիրում եք ավելի սիրելի
են, քան Ալլահը , Նրա Մարգարեն
և Նրա ճանապարհին պայքարը ,
ապա սպասեք , մինչ Ալլահը գա
իր հրամանով : Ալլահը չի
ուղղորդում կեղծ մարդկանց
ճշմարիտ ուղղու :»» (Ղուրան 9 :
24)

Նա , ով համոզված է , որ Իսլամը
 դաժանության և կոպտության
 կրոն է , **հեռու է իսկությունից :**
 Իսլամը ընդգրկուն կրոն է :
 Այսինքն , Իսլամում աչքաթող չի
 արվում մուսուլմանի կյանքի ոչ
 փոքր , **ոչ էլ մեծ խնդիրները :** Լինի
 դա նյութական , թե հոգևոր
 խնդիր , **Իսլամը տալիս է ճիշտ
 պատասխան և դնում է ճիշտ
 ուղղու :** Այդ իսկ պատճառով ,
 Իսլամը ոչ միայն հավատքի ,
 օրենքների , բարոյականության
 կրոն է , այլև ռոմանտիզիզմի կրոն
 է , որը ներառում է ճիշտ ,
 համընդհանուր իսլամական
 հասկացություն , արտահայտված
 սիրո , գութի , զգացմունքների
 քնքշությամբ , կարեկցանքով ,

բարերարությանը , բարձր
 բարոյականությանը և
 արարածների հետ
 հարաբերությունների
 քնքշությանը , **որը շրջապատում է
 մարդուն իր կյանքում :** Այս
 քնքշությունը չի
 սահմանափակվում միայն մեկ
 կողմով , որը արտահայտվում է
 կնոջ և տղամարդու միջև թե
 ֆիզիկական , թե հոգևոր
 առումով , քանի որ իսլամում
 ռոմանտիզիզմը չի նշանակում
 բարի վերաբերմունք նրան, **ով
 սիրում է վատ վերաբերվել
 մյուսներին :** Եվ այդ պատճառով
 մենք կցուցադրենք մուսուլման
 ռոմանտիկի բարոյականության
 հատկանիշները , որպեսզի

պարգաբանենք սիրո և
ռոմանտիզմի իսլամական
հասկացությունը նրանց
նկատմամբ, **ովքեր շրջապատում
են մուսուլմանին :**

ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ – ՌՈՄԱՆՏԻԿԸ

• Մուսուլման - ռոմանտիկը նա է ,
ուն համար անձեռնամխելի են
մարդիկ, նրանց կյանքը , **պատիվը
և ունեցվածքը :** Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Հաղորդե՛մ ձեզ հավատացյալի
մասին : Այդ նա է , **ուն չարիքից
ապահովված են մարդիկ իրենց
կյանքերով և ունեցվածքով :** Եվ
մուսուլման է հանդիսանում նա ,

ուն լեզվից և ձեռքերից ապահով
են մարդիկ:» [\[1\]](#)

• Եվ ոչ միայն այդ : Մուսուլման
ռոմանտիկը նա է , [ով սիրում է](#)
[բարիք և տալիս է այն մարդկանց](#)
[անշահախնդրորեն](#) : Մարգարեն
([Խ.Ա.Ո.Ն](#)) ասաց.

«[Ալլահի արգելքներից](#)
[վախենալով](#) , [դու կդառնաս](#)
[մարդկանցից ամենա](#)
[երկրպագողը](#) : [Գոհացիր](#) նրանով ,
[ինչ Ալլահը կանխորոշել է քեզ և](#)
[դու կլինես մարդկանցից](#)
[ամենահարուստը](#) : [Բարերար](#)
[եղիր](#) [հարևանիդ և կլինես](#)
[ամենահավատացյալը](#) :
[Ցանկացիր մարդկանց այն](#) , [ինչ](#)

ցանկանում ես քեզ համար և դու
կլինես մուսուլման:» [2]

• Մուսուլման ռոմանտիկը արդար
է իր և հասարակության
նկատմամբ : Արդար է նույնիսկ իր
թշնամիների նկատմամբ: Նա չի
պատժում որևէ մեկին ուրիշի
հանցագործության համար : Երբ
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
մուսուլմանների բանակ
ուղարկեց այն բազմաստվածների
դեմ արշավի, ովքեր վնասում էին ,
արտաքսում և տանջում էին նրա
հետևորդներին , ասաց.

«Մի սպանեք երեխաների,
կանանց և ծերերի , մի չորացրեք
աղբյուրներ , մի արմատախիլ

արեք ծառեր , բացի նրանցից ,
որոնք խանգարում են մարտնչել
կամ ծածկում են ձեր ուղղին , մի
այլանդակեք մարդուն և
անասուններին , մի փոխանցեք և
մի գողացեք ավարից [3]:»

• Մուսուլման ռոմանտիկը հոգ է
տանում շրջակա միջավայրի ,
կենդանիներ մասին : Նա չի
սիրում , երբ նրանց տանջում են :

Մեկ անգամ , Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) մոտով մի մարդ
անցավ ավանակի հետ , որի
ճակատին կար դաջվածք : Այդ
տեսանելով Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
ասաց.

«Հաղորդեմ ձեզ արդյոք այն, որ
ես անիծել եմ նրան , **ով դաջում է
անասունին կամ հարվածում է
երեսին:»**[4]

Պետք է անասունին վերաբերվել
մեղմությամբ և գթասրտությամբ :
Աիշան (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ասաց, որ
Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) մաքրում
էր ափսեն կատվի համար , **որից
հետո այն ըմպում էր դրանից :** [5]

Նա (**Խ.Ա.Ո.Ն**) նույն կերպ հոգ էր
տանում շրջապատող
թռչուններին , **չէր վախեցնում
նրանց և առանց
անհրաժեշտության չէր որսում :**
Իբն Մասուդը (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ասաց.

«Մեկ անգամ մենք ճանապարհ
էինք գնում Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) հետ և նա հեռացավ
կարիքը հոգալու : Այդտեղ մենք
տեսանք մի փոքրիկ թռչուն, **երկու
ձու կողքին** : Մենք վերցրեցինք
այդ ձվերը , **և թռչունը սկսեց
ուժգին թափահարել թևերը** :
Եկավ Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) և ասաց.

«Ո՞վ է տառապանք տվել նրան,
վերցնելով երեխաներին :
Վերադարձրեք նրա երեխաներին
:»

Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) նույնպես տեսավ
մրջնաբույն , որը մենք այրեցինք
և ասաց.

«Ո՞վ է այդ այրել :» Մենք
 պատասխանեցինք .«**Մենք** :» Նա
 (Խ.Ա.Ո.Ն) պատասխանեց .«Ոչ
 որ իրավունք չունի պատժել
 կրակով, **բացի Տիրոջ կրակից**
 :»[6]

• Մուսուլման – ռոմանտիկը հոգ է
 տանում այն վայրերի
 մաքրության մասին , **որտեղ**
մարդիկ են հավաքվում: Նա
 (Խ.Ա.Ո.Ն) կարիք չէր հոգում , ոչ
 էլ աղբ էր թափում այնտեղ, **ոչ էր**
թույլ էր տալիս մյուսներին անել
այդ : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
 ասաց.

«Զգուշացեք երկու
 պատճառներից , որոնց շնորհիվ

ձեզ կարող են անիծել , դրանք են
 ճանապարհի վրա կամ ստվերում
 մեծ և փոքր կարիք հոգալը ,
 որտեղ կարող են մարդիկ նստել :»

[7]

Հակառակը, մուսուլման
 ռոմանտիկը նա է , ով փորձում է
 մաքրել այն , **ինչ կարող է վնաս
 պատճառել** : Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ճանապարհից խոչընդոտ
 հեռացնելը բարեգործություն է :»

[8]

• Մուսուլման -ռոմանտիկը
 պահպանում է այն , **ինչ օգուտ է
 բերում հասարակությանը և
 մարդկանց** : Օրինակ ծառերը և

այլն : Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն)
ասաց.

«Մի կոտրիր պտղաբեր ծառը, մի
սպանիր տնային անասուն
առանց կարիքի և զգուշացիր
հավատացյալին վնաս
պատճառելուց :»[\[9\]](#)

Մուսուլման –ռոմանտիկը նա է ,
ով կոչ է անում բնության
պահպանությանը
գլխակցականորեն: Նա ծառեր է
տնկում և կանաչազարդում է
շրջակայքը : Մարգարեն
(Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Եթե հասնի Դատաստանի Օրը,
և ձեզանից որևէ մեկի ձեռքին
լինի արմավենու ճյուղ , ապա եթե

հնարավոր է տնկիր այն , մինչ
Ժամը կգա :»[10]

Մուսուլման –ռոմանտիկը հոգ է
տանում մաքուր ջրի մասին և չի
աղտոտում այն : Ջաբիրը
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) արգելեց
միգել հոսող ջրի մեջ:» [11]

«Մուսուլմանը համագործակցում
է երեք բաներում.
արոտավայրերում , ջրում և
կրակում:»[12]

Նա ջանում է պահպանել ջրի
աղբյուրը , առվակները , որպեսզի
ամբողջ մարդկությունը ,
կենդանական և բուսական
աշխարհը կարողանա օգտվել

դրանից : Բայց , միևնույն
 ժամանակ , **չի կարելի**
աննպատակ գերօգտագործել այն
:Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) անցնելով
Սադի կողքով , երբ նա լվացում էր
անում , ասաց .

«Այս ի՞նչ ճոխությունն է :» Նա
 պատասխանեց . « Մի՞թե
 լվացման մեջ գոյություն ունի
 ճոխություն : » Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց . « Իհարկե ,
 նույնիսկ եթե դու այդ անում ես
 հոսող գետի մոտ:»[\[13\]](#)

Մեզ հրամայված է հետևել Ալլահի
 Մարգարեյին(Խ.Ա.Ո.Ն) և նրան ,
 ինչ ներառում է իրական
 «**ռոմանտիզմի**» նշանակությունը ,

որը ներառում է մեղմություն
 ամենի հետ
 փոխհարաբերություններում:
 Հետևել այդ ամենին դարձել է
 մուսուլմանի հավատքի
 հաստատում , **ինչին նա**
հավատում է և պահպանում է
դրանց օգտագործումը
իրականության մեջ: Նա իր
 կյանքում վարվում է այնպես,
 ինչպես գոհանում է Ալլահի , Ով
 ասաց.

««Ասա. « Եթե դուք սիրում եք
 Ալլահին , ապա հետևեք ինձ և
 Ալլահը կսիրի ձեզ և կների ձեր
 մեղքերը , **քանի որ Ալլահը Ներող**
և Գթասիրտ է :»» (Ղուրան 3 : 31)

ՍԱ Է ԻՍԼԱՄ

Իսլամը սեր է այն ամենին, **ինչ արարել է Ալլահը** : Այն իրականանում է Ալլահի հրամանների միջոցով : Մարդը ինչպես սնունդով և խմիչքով պահպանում է իր մարմինը , այնպես էլ կրոնով պահպանում է իր հոգին , **որի միջոցով նա բարձրանում է արժանավայել կյանքի և հեռանում է կենդանականից և կրքայինից ինչպես նաև դաստիարակում է իր մեջ զգացմունքները** : Այս բաժնում , մենք կդիտենք ռոմանտիցիզմի մեկ կողմը , որը վերաբերվում է Ալլահի Մարգարեյի , Մուհամեդի

(Խ.Ա.Ո.Ն) հարաբերություններին
 իր կանանց հետ : Նա Խ.Ա.Ո.Ն
 բոլորին ցուցաբերում էր
 լավագույն վերաբեմունք ,
 մասնավորապես կանանց
 նկատմամբ : Նա բարձրացրեց
 նրանց աստիճանը ,
 պարտավորեցնելով մյուսներին
 հարգել և հեռացրեց
 անարդարությունները նրանց
 նկատմամբ :

Մինչ իսլամը , կանայք ապրում
 էին կյանքի եզրագծում : Այսպես
 էր նկարագրում այդ Ումար իբն
 ալ- Խատաբը (Խ.Ա.Ո.Ն) ,
 հավատացյալների առաջնորդը և
 Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
 երկրորդ փոխանորդը , ասելով .

«Երդվում եմ Ալլահով,
 տգիտության
 ժամանակաշրջանում ,մենք կնոջը
 ոչ մի իմաստ չէինք տալիս ,
 այնքան ժամանակ , մինչ Ալլահը
 չլուսաբանեց նրանց նկատմամբ
 վերաբերմունքում այն , ինչ
 լուսաբանեց և տարանջատեց
 նրանց համար այն , ինչ
 տարանջատեց:»[\[14\]](#)

Երբ եկավ Իսլամը , [ապա նրա
 ուղղությունը կանանց նկատմամբ
 պարզ էր](#) : Իսլամը լուսաբանեց ,
 որ տղամարդու լավագույն
 բարերարություններից և
 բարոյականության բարձր
 արտահայտման ձևերից մեկը ,
[կնոջը արժանավայել](#)

վերաբերվելն է : Եվ Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ձեզանից լավագույնները , իրենց
ընտանիքներին լավագույնը
վերաբերվողներն են:» [15]

Այսպիսով , նրա ջանքերի
շնորհիվ , կանայք հասան
այնպիսի բարձր աստիճանի ,
որին չէին հասել տղամարդիկ և
որից հետո էին մյուս
հասարակությունների կանայք :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) սիրում էր
կանանց մարդկային
հատկությունները ասելով.

«Այս կյանքում ինձ սիրելի են
կանայք և անուշաբույրը : Իսկ իմ

աչքերի բերկրանքը աղոթքն է
:»[16]

Այդ սերը ընդգրկում է զգացմունք
և քնքշանք: Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ես կտակում եմ ձեզ լավ
վերաբերվել կանանց:»[17]

Այն կոչում է պահպանել նրանց
իրավունքները , հրամայել
քնքշություն նրանց նկատմամբ ,
հարգել և չնվաստացնել :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Կանանց պատկառանք է տալիս
պատվելին և նվաստացում
նվաստը:»[18]

Այն կոչում է նաև մեղմության և հարգանքի : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Իրոք, լիակատար հավատքով հավատացյալները նրանք են , ովքեր լավագույնն են վերաբերվում իրենց կանանց:»[\[19\]](#)

Այսպիսով , Իսլամը կնոջը դրեց այն աստիճանին, **որից նա զրկված էր մինչ այդ :** Այն հավասարեցրեց նրան տղամարդուն ամենում , բացի բացառիկ պարագաներից , **որոնց մասին հրամայել է Ալլահը :** Դրանցից են ժառանգությունը և այլն , **որոնք նշում են շարիաթի**

վկայությունները : Այն դրաձրել է
նրանց տղամարդու լրացում :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Կանայք հանդիսանում են
տղամարդկանց քույրերը:»[\[20\]](#)

Ավելին, Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) անվանեց կանանց
«այս կյանքի լավագույն նվերը»
ասելով.

«Այս կյանքը հաճույք է : Իսկ այս
կյանքի լավագույն հաճույքը ,
առաքինի կինն է :»[\[21\]](#)

Նա կնոջը դարձրեց այս կյանքի
երջանկության բանալին :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Երջանկություն են համարվում
 չորս բան . առաքինի կինը ,
 լայնարձակ կացարանը ,
 առաքինի հարևանը և առողջ
 ձին:»[22]

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) անվանեց
 կնոջը «կրոնի կեսը:» Նկատի է
 առնվում , որ առաքինի կինը
 հանդիսանում է ճիշտ ուղղություն
 ամուսնու համար : Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Երբ ստրուկը ամուսնանում է ,
 ապա նրա կրոնի կեսը դառնում է
 լիարժեք: Թող նա վախենա
 Ալլահից , իր երկրորդ կեսում
 :»[23]

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ինչպես
 սիրում էր կնոջ մեջ տեսնել կին ,
 այնպես էլ սիրում էր տեսնել նրա
 մեջ մայր : Նա պարտավորեցնում
 էր հարգել, պատվել և հոգ տանել
 նրան, այդ դարձնելով Դրախտ
 մտնելու մեկ պատճառ : Մեկ
 անգամ Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
 մոտ եկավ Ջահիմա աս-
 Սուլյամին և ասաց. «Օ, Ալլահի
 Մարգարե, ես ցանկանում եմ
 մասնակցել մարտին և եկել եմ
 խորհրդակցել քեզ հետ :» Նա
 (Խ.Ա.Ո.Ն) պատասխանեց
 .«Կենդանի՞ է արդյոք քո մայրը :»
 Ջահիման պատասխանեց .«Այո:»
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «
 Հոգ տար նրան , քանզի , իրոք ,

Դրախառը նրա ոտքերի մոտ է
:»[24]

Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) բարերարությունը
նրա նկատմամբ դարձրեց ավելի
գերադասելի , քան հոր և
բարեկամների նկատմամբ : Մեկ
անգամ Ալլահի Մարգարեյի մոտ
եկավ մի մարդ և ասաց.

«Օ, Ալլահի Մարգարե ,
մարդկանցից ավելի ո՞վ է արժանի
իմ լավ վերաբերմունքին :»

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
պատասխանեց .«Քո մայրը :»
Մարդը հարցրեց . «Հետո , ո՞վ :»
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
պատասխանեց .« Քո մայրը :»
Մարդը հարցրեց .« Հետո ո՞վ :»

Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն)

պատասխանեց .« Քո մայրը :»

Մարդը հարցրեց .« Հետո ո՞վ :»

Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն)

պատասխանեց .« Հետո քո հայրը :»[25]

Նույնպես, Մարգարեն Խ.Ա.Ռ.Ն սիրում էր կնոջ մեջ կինը, և ասաց Ամար իբն ալ- Ասուլին , երբ նա հարցրեց .

«Ո՞վ է մարդկանցից ավելի սիրելի քեզ :» Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն)

պատասխանեց . «Աիշան :» Ես

հարցրեցի . « Իսկ

տղամարդկանցի՞ց :» Նա

(Խ.Ա.Ռ.Ն) պատասխանեց .«Նրա

հայրը:» Ես հարցրեցի .« Հետո

ո՞վ:» Նա (Խ.Ա.Ո.Ն)

պատասխանեց . « Ումարը :»

Հետո թվարկեց ուղեկցորդներին ,
իսկ ես լռեցի վախենալով . որ
կլինեմ նրանց միջից վերջինը [26]:

Նույնպես Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) կնոջ մեջ
սիրում էր դուստրը : Աիշան
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ես չեմ տեսել մեկ ուրիշին ավելի
ամոթխած, հնազանդ Ալլահին , և
բարձր բարոյական, քան Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) էր իր
դասեր , Փաթիմայի նկատմամբ :»
Հետո Աիշան (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «
Երբ Փաթիման գալիս էր
Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) մոտ, նա
ոտքի էր կանգնում նրա առջև,

համբուրում և նստեցնում էր իր տեղը : Իսկ երբ Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) էր այցելում Փաթիմային , ապա նա էր ոտքի կանգնում , համբուրում նրան և նստեցնում էր իր տեղը :»[27]

Այսպիսին էր նրա մեղմ վերաբերմունքը բոլորի,
մանավանդ կանանց նկատմամբ :
Այս ամենը հանդիսանում է աստվածային խորհուրդ մուսուլմանների համար : Պետք է արտահայտել մեղմություն , զգացմունքայնություն և հարգանք նրանց նկատմամբ :
Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց.

«Ապրէք նրանց հետ
արժանավայել :» (Ղուրան 4 : 19)

Իբն Կասիրը իր մեկնաբանության
մեջ ասում է . « Այսինքն, նրանց
նկատմամբ ձեր խոսքերը
դարձրէք հաճելի , և բարելավէք
ձեր արարքները և արտաքին
տեսքը ըստ հնարավորության ,
այնպես , **ինչպես այդ ցանկանում
էք նրանցից :»** Ամենաբարձրյալը
ասաց .

« Կանայք ունեն նույնպիսի
իրավունքներ, **ինչպիսի
պարտավորություններ :»**
(Ղուրան 2 : 228)

Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
ուղեկցորդները հետևում էին այս

ուղղուն և խորհրդին : Իբն
Աբբասը , այս Ումմայի[28]
Ղուրանի մեկնաբանը , ասաց.

«Իրոք , ես պնդում եմ իմ կնոջ
համար այնպես, ինչպես նա է այդ
անում ինձ համար:» Որովհետև
Ամնեաբարձրյալը ասաց.

« Կանայք ունեն նույն
իրավունքները , ինչպիսի
պարտավորություններ :»
(Ղուրան 2 : 228)

ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ ՀՈՐ
ՈՒՂԵՐՁԸ ՈՐԴՈՒՆ,
ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ
ԳԻՃԵՐԸ.

Ճանապարհի դեպի ռոմանտիզմ,
լավ վերաբերմունք, քնքշություն և
հնարավորություն հանդուրժել
մեկ այլ անձի

առանձնահատկությունները , սա
է ճանապարհը, բարեպաշտ
մուսուլմանի , ինչը նա պետք է
գործնականում կիրառի,

Ենթակվելով Ալլահի հրամանին :

Օրինակ է ծառայում , Սուննայի և
միասնական համայնքի
հետևորդներից մեկի ուղերձը
որդուն իր հարսանիքի օրը,
սովորեցնելով կնոջ իրավունքները
, **որը նա պետք է կատարի:** . Նա
ասաց.

«Օ, Որդյակ, իրոք, դու կհասնես
երջանկության քո տանը , միայն

հետևի՜ր տաս ուղերձների , **որոնք
դու կնվիրես քո կնոջը** : Ապա
վերցրու ինձանից և անկոտրուն
հետևի՜ր դրանց .

Ինչ վերաբերվում է առաջին և
երկրորդ ուղերձներին , ապա
իրոք, **կանայք սիրում են
քնքշություն և սիրո
խոստովանություն** : Գծուժ մի
եղի՜ր այդ հարցում քո կնոջ
նկատմամբ : Եթե գծուժ լինես ,
**ապա ձեր միջև կստեղծես սիրո
պակասի և չորության պատնեշ** :

Ինչ վերաբերվում է երրորդ
ուղերձին , ապա իրավմամբ,
**կանանց տհաճ է դաժան
տղամարդը** : Բայց նրանք

գերադասում են թույլ և մեղմ
տղամարդու : Այդ դեպքում, **դիր
ամեն հատկությունն իր տեղը :**
Քանզի , իրոք, այն մոտ է սիրուն
և հանգստությանը :

Ինչ վերաբերվում է չորրորդ
ուղերձին , ապա կանայք սիրում
են ամուսնու մեջ այն , ինչ
ամուսինն է սիրում նրանց մեջ ,
այսինքն, բարի խոսքերը, հաճելի
տեսքը , **մաքուր հագուստը և
անուշաբույրը :** Եղիբ միշտ
այդպիսին :

Ինչ վերաբերվում է հինգերորդ
ուղերձին , **ապա իրոք տունը կնոջ
թագավորությունն է :** Այնտեղ նա
զգում է գահի տիրակալ և

թագուհի : Չգուշացիր ավիրել այդ
 թագավորությունը , **որում նա
 ապրում է :** Նույնպես զգուշ եղիր
 չիջեցնել նրան այդ գահից : Այդ
 դեպքում դու կվերցնես նրանից
 իշխանությունը : Իսկ թագավորի
 համար չկա ավելի ատելի մարդ ,
**քան նրա իշխանությունը
 վերցնողը:** Նույնիսկ եթե
 արտաքնապես ապացուցի քեզ
 ուրիշ բան :

Ինչ վերաբերվում է վեցերորդ
 ուղերձին, ապա կինը ցանկանում
 է ունենալ ամուսին , **բայց չի
 ցանկանում կորցնել իր
 հարազատներին :** Չգուշացիր
 դնել քեզ նրա հարազատներին
 հավասար , **զցելով նրան**

ընտրության առջև: Քանի որ , նա , նույնիսկ քեզ գերադասելով իր հարազատներից , կկարոտի նրանց , **բերելով այդ քո առօրյա կյանք :**

Ինչ վերաբերվում է յոթերորդ ուղերձին , ապա կինը արարվել է կոր կոնքից ինչը նրա գեղեցկությունը և գրավչությունն է , **այլ ոչ թե թերությունը :** Այդ իսկ պատճառով , խիստ մի դատիր նրան , եթե նա սխալվում է , **ներողամիտ եղիր :** Եթե դու փորձես ուղղել կորությունը , **ապա կկոտրես նրան** **ամուսնալուծությամբ :** Եվ մի լքիր նրան , եթե սխալվել է , այդ միայն կմեծացնի կորությունը և նա ոչ

կլսի , ոչ էլ քնքշություն
կցուցաբերի : Եղիր
ծայրահեղություններից հեռու :
Գտիր ոսկե միջինը :

Ինչ վերաբերվում է ութերորդ
ուղերձին, ապա իրոք, կինը
արարվել է այնպես, որ
անշնորհակալ է ամուսնուն և
հարազատներին բարության
համար : Եթե ամբողջ կյանքի
ընթացքում դու բարերարություն
անես և մեկ անգամ ինչ որ սխալ
գործես , ապա նա կասի . « Ես
երբեք քեզանից բարիք չեմ տեսել
:» Ապա, թող այդ հատկությունը
չստիպի քեզ ասել կամ լքել նրան :
Եթե քեզ դուր չի գալիս այդ

հատկանիշը , **ապա դուր կգա մեկ
այլը :**

Ինչ վերաբերվում է իններորդ
ուղերձին , ապա իրոք , կինը
անցնում է որոշակի փուլեր , **երբ
նրա մարմինը և հոգին
հոգնածություն են զգում :**

Նույնիսկ Ամենաբարձրյալ Ալլահը
այդ օրերին նրան ազատել է որոշ
պարտականություններից:

Դրանք են աղոթքը և պահքը ,
**մինչ չի վերադառնում նրան
նախկին առողջությունը և
բնավորությունը :** Եղիր մեղմ ,
այնպես ինչպես Ամենաբարձրյալ
Ալլահն է թեթևացրել նրա
պարտավորությունները , **այնպես**

էլ դու թեթևացրու խնդրանքները
և հրամանները :

Ինչ վերաբերվում է տասներորդ
ուղերձին, իմացիր , **որ կինը քո
գերին է :** Ապա գթասիրտ եղիր
նրա նկատմամբ և ուշադրություն
մի դարձրու նրա
թուլություններին և նա կդառնա
լավագույն ընկերը և բերկրանքը :

**ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆ ՄՈՐ
ՈՒՂԵՐՁԸ ԴՍՏԵՐԸ ,ԱՌԱՋԻՆ
ԱՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳԻՇԵՐԸ.**

Այնպես, ինչպես իսլամական
ռոմանտիզիզմը զբաղեցնում է
կարևոր դեր տղամարդկանց
շրջանում , **այնպես էլ այն կարևոր
է մուսուլման կանանց շրջանում:**

Լավ ամուսնական
 հարաբերությունները և ամուսնու
 բարի վերաբերմունքը կարևոր
 խնդիր է : Կարելի է օրինակ բերել
 Ում Իյասին, Աուֆ իբն Ալլամ աշ-
 Շեյբանի դասերը : Նրան
 խնամախոսել էր Ամր իբն Հիշրը,
 Կինդի թագավորը : Երբ հասավ
 նրանց առաջին ամուսնական
 գիշերվա ժամանակը , նրա մայրը
 մեկուսացավ նրա հետ և սկսեց
 ուղերձ հղել , որը կարող էր հիմք
 հանդիսանալ երջանիկ
 ամուսնական կյանքի և
 ամուսինու իրավունքների մասին
 : Նա ասաց .

«Օ. Իմ դուստր, Եթե հնարավոր
 լիներ ուղերձները թողնել մի կողմ

անհրաժեշտ չլինելու պատճառով ,
ապա ես կանեյի այդ : Բայց
 ուղերձը հիշեցում է անփույթին ,
իսկ գիտակիցին գիտելիք : Եվ եթե
 կինը կարողանար մնալ առանց
 ամուսնու , **ապա նրան բավական**
կլինեյին ծնողները : Բայց կինը
 արարված է տղամարդու համար
 և տղամարդը կնոջ :

Օ, դուստր իմ, դու կլքես
 շրջապատը , **որտեղ մեծացել ես և**
դուրս կլռչես հարազատ բնից :
 Մերձավոր կդառնա քեզ
 անձանոթը և դու կդառնաս նրա
 իշխանության տակ ստրուկ և
 պատանդ : Ապա դարձիր նրա
 համար ստրուկ և նա անմիջապես
 կդառնա քեզ համար այդպիսին :

Հոգ տար տաս բաների մասին և
նա կդառնա գանձ քեզ համար :

Ինչ վերաբերվում է առաջին և
երկրորդին, **նրան խոնարհումն է
բավարարվածությանը և
հնազանդությանը:**

Երրորդը և չորրորդը
վերաբերվում է նրա հայացքին և
շնչառությանը : Թող նրա
հայացքը չընկնի ոչ մի տգեղ բանի
քո մեջ և թող բացի
անուշաբույրից , **նա ոչինչ չշնչի :**

Հինգերորդը և վեցերորդը
վերաբերվում է նրա քնին և
սննդին : Իրոք, քաղցի զգացումը
մոխրացնում է , **իսկ անհանգիստ
քունը բարկացնում :**

Յոթերորդը և ութերորդը
վերաբերվում է նրա ունեցվածքին
և երեխաներին հոգ տանելուն :
Ունեցվածքում ամենակարևորը
բանիմաց ծախսելն է , իսկ
ընտանիքում, **բանիմաց
կառավարելը :**

Իններորդը և տասներորդը
վերաբերվում է նրա
հրամաններին չհնազանդվելուն և
գաղտնիքները բացահայտելուն :
Քանզի , իրոք , եթե դու
չհանգանդվես նրա հրամաններին
կամ տարածես նրա
գաղտնիքները , **չես ապահովի քեզ
նրա նենգությունից :** Չգույշ եղիր
արտահայտելու ուրախություն ,

Երբ նա ինչ որ բանից նեղված է և տխրություն , **Երբ նա ուրախ է:**»

Այս ամենից երևում է այն բարձր աստիճանը , **որը զբաղեցնում է կինը իսլամական ռոմանտիզիզմի ստվերում :** Սա պատասխան է նրանց , ովքեր պնդում են , **որ Իսլամը ճնշում է կանանց :**

Ինչպե՞ս կարող է ճնշել նրա իրավունքները նա, **ով սիրում է և շատ ուղերձներ է անում հոգալով նրա մասին :** Այս ամենը պարզ կդառնա գրքի ընթացքում , **որտեղ խոսք կգնա Մարգարե Մուհամեդի և նրա կանանց կյանքի ռոմանտիկ կողմերի մասին :** Նա մեկն էր , ով հասցրեց մարդկանց Ալլահի Կրոնը , **բայց**

այդ չխանգարեց պատշաճ հոգ
տանել ընտանիքին: Նա Խ.Ա.Ռ.Ն
լակոնիկ արտահայտեց կանանց
հոգ տանելը մի քանի խոսքով ,
որը խոր իմաստ ունի : Եվ այդ
դարձավ ուղերձ ամբողջ
Ումմային : Նա (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Ձեզանից լավագույնը նա է , ով
լավ է վերաբերվում իր կանանց :
Իսկ ես լավագույն եմ իմ կանանց
նկատմամբ:» [29]

Այսպիսով տղամարդու
բարերարությունը երևում է նրա
ընտանիքի բարերարությունից ,
որը տանում է սիրո և գուլթի : Եվ
նա Խ.Ա.Ռ.Ն լավագույն մարդն է ,
որի բարերարությունը բերեց

մարդկային կատարելության
գերագույն աստիճանի ,
արտահայտելու գուրթ և սեր և
լավագույն փոխհարաբերության
բոլոր մարդկանց հետ ,

մասնավորապես իր կանանց :

Որպես ապացույց է
հանդիսանում այսօր , որը
ընտրության իրավունք է տալիս
կնոջը մնալ ամուսնու հետ , ով
չունի բավական միջոցներ , **թե ոչ :**
Մեկ անգամ , կանայք խնդրեցին
Մարգարեյին **(Խ.Ա.Ո.Ն)**
լրացուցիչ միջոցներ իրենց համար
, իսկ նա **(Խ.Ա.Ո.Ն)** այդ
հնարավորությունը չունեի : Ու
չնայած այդ հանգամանքի , նրանք
ընտրել էին Ալլահի Մարգարեյին
(Խ.Ա.Ո.Ն) և մերժել էին այս

կյանքը իր հաճույքներով և գոհ
էին այն պարզ կյանքով , **որ նա էր
ընտրել իր համար :** Աիշան
(**Խ.Ա.Ո.Ն**) ասաց.

«Երբ Ալլահի Մարգարեյին
(**Խ.Ա.Ո.Ն**) տրվեց
հնարավորություն տալ
ընտրության իրավունք իր
կանանց , նա (**Խ.Ա.Ո.Ն**) սկսեց
ինձանից , ասելով .

«Ես կցանկանայի քո
ուշադրությունը գրավել որևէ
բանի , բայց մի շտապիր , մինչ չես
խորհրդակցել քո ծնողների հետ :»
Նա ասաց. « **Նա գիտեր , որ իմ
ծնողները երբեք ինձ խորհուրդ
չէին տա լքել նրան :»** Նա, Աիշան

ավելացրեց. « Հետո նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. Իրոք Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց.

«Եթե դուք ցանկանում եք աշխարհիկ կյանքը և նրա զարդերը , ապա եկեք և ես կտամ ձեզ բարիքը և գեղեցիկ բաց կյանք : Իսկ եթե դուք ցանկանում եք Ալլահին , Նրա Մարգարեյին և Հավերժ կյանքը , ապա Ալլահը պատրաստել է ձեզանից բարի արարքներ անողներին հզոր պարգև :» (Դուրան 33:28-29)

Եվ ես ասացի.« Ի՞նչ խորհուրդ հարցնեմ իմ ծնողներից : Իրոք , ես ցանկանում եմ հասնել Ալլահի

և Նրա Մարգարեյի
գոհունակությանը և հավերժ
կյանքին :» Հետո , ասացի . «
Հետո Ալլահի Մարագերյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) կանայք արեցին
նույնը, ինչ ես :»[30]

Եվ այդ առաջնահերթ ցույց է
տալիս իրենց սերը նրան
(Խ.Ա.Ո.Ն) , նրանց
գոհունակությունը և
կապվածությունը : Նրանք
Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) մեջ
տեսան գեղեցիկ բարք ,
մեղմություն , քնքշություն
հարաբերություններում և նրանց
նկատմամբ :

Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ուներ ինը
կին : Նրանց բոլորի հետ նա
ապրել է երջանիկ կյանք : Այդպես
է ասել իսլաացի գրող Լաուրա
Վեչի Վալերին իր « **Իսլամի
Պաշտպանություն** » գրքում ,
որում նա պատասխան է տալիս
նրանց , **ովքեր մեղադրում են
Իսլամը կրքերին զոհ գնալու մեջ :**
Նա ասում է . « Մուհամեդը
(**Խ.Ա.Ո.Ն**) իր ամբողջ
երիտասարդության ընթացքում ,
երբ կրքի ուժը ամենահզորն է , և
նա ապրում էր այնպիսի
հասարակությունում , ինչպիսին
էր արաբականը, որտեղ
ամուսնությունը , ինչպես
հասարակական հաստատություն
կորցրել էր իրեն , որտեղ

բազմակնությունը նորմա էր ,
 ամուսնավուծությունը մաքսիմալ
 հեշտ , ամուսնացած էր մեկ կնոջ ,
 Խադիջային (**Խ.Ա.Ո.Ն**) : Նա
 բավական մեծ էր նրանից : Նա
 'կորցրեց ' այդ քսանհինգ տարին
 ամուսնացած լինելով միայն մեկ
 սիրելի կնոջ հետ և երկրորդ
 անգամ ամուսնացավ Խադիջայի
 մահից հետո, **երբ նա հիսուն
 տարեկան էր** : Նրա (**Խ.Ա.Ո.Ն**)
 ամուսնություններից
 յուրաքանչյուրում կար
 քաղաքական կամ
 հասարակական պատճառ :
 Ամուսնանալով այդ կանանց հետ
 , նա փորձում էր տալ
 աստվածավախության օրինակ ,
 կամ հաստատելով մոտիկ

հարաբերություններ ուրիշ
ազգերի և ցեղերի հետ , նա
գտնում էր Իսլամի տարածման
նոր ուղիներ: Աիշայից բացի նրա
բոլոր կանայք կույս , երիտասարդ
և գեղեցիկ չէին : Այսպիսով ,
կարո՞ղ էր նա լինել կիրք սիրող
մարդ :

Նա մարդ էր ,այլ ոչ Աստված :
Ամուսնանալու
դրդապատճառներից էր նաև
ազգի շարունակությունը , քանի
որ Խադիջայից (Խ.Ա.Ո.Ն) ծնված
երեխաները մահացել էին
մանկության տարիներին : Եվ նա(
Խ.Ա.Ո.Ն) չունեի
հնարավորություններ ուսերին
առնել մեծ ընտանիքի հոգսը : Եվ

չնայած այդ ամենի , նա (Խ.Ա.Ռ.Ն)
) միշտ հետևում էր լիարժեք
 հավասարության ուղղուն ,
 կապված իր կանանց հետ և երբեք
 չէր օգտվում նրանցից
 բաժանվելու իրավունքից : Նա
 ամբողջովին հետևում էր մյուս
 մարգարեների ուղղուն , ինչպիսիք
 էին Մովսեսը և մյուսները , որոնց
 ոչ ոք չի կարող մեղադրել
 բազմակնության մեջ : Հնարավոր
 է , պատճառը այն է , որ մենք մինչ
 օրս չգիտենք նրանց առօրյա
 կյանքի մանրամասները , բայց
 գիտենք ամեն ինչ Մուհամեդի
 (Խ.Ա.Ռ.Ն) ընտանեկան կյանքի
 մասին :»

Իրոք, առաքինի Ալլահի
 Մարգարեն **(Խ.Ա.Ո.Ն)**
 համարվում է մեծ
 անձնավորություն , ում իմացել է
 պատմությունը , **ով Աշխարհի**
փոփոխության մեջ մեծ և գործող
դեր է խաղացել : Անշահախնդիր
 ոչ մուսուլման մասնագետների
 վկայությամբ և նրանց , ովքեր
 խորացել են Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) կյաքի
 ուսումնասիրության մեջ , նայելով
 նրա Ուղերձի խորությանը ,
 ազդեցությանը և տարածմանը
 ասացին , **որ Իսկությունը**
հաստատել են նույնիսկ Իսլամի
թշնամիները : Մակլ Հարթը իր «
 Պատմության մեջ Հարյուր
 ազդեցիկ մարդիկ » գրքում ասաց.

«Այն որ Մուհամեդը առաջինն է ամենաազդեցիկ պատմական անձանց թվում , կարող է զարմացնել որոշ ընթերցողներին , իսկ մյուսների մոտ առաջացնել ընդդիմություն : Սակայն , նա միակ մարդն է պատմության մեջ , ում գործունեությունը եղել է ծայրահեղ հաջողակ և կրոնական և աշխարհիկ բնագավառներում :»

Այս այն է , ինչ մենք տեսնում ենք մեր շրջապատում : Նրա ուղերձի տարածման արագությունը , օրենքներին հետևելը , ամենաարժեքավորի , Նրա Մուհնայի տարածումը : Որքան շատ մարդ է ընդգրկվել նրա

կրոնում և որքան քիչ , **դուրս եկել
այնտեղից** : Բանի որ ,
 Ճշմարտությունը , նույնիսկ եթե
 մի փոքր կանի սրտին և մտնի
 հոգու մեջ , **այնտեղից դուրս չի գա**
: Օրինակ , եթովպացի Բիլելին ,
 իսլամ ընդունելուց հետո ,
 մտրակահարում են , մեծ քար են
 դնում կրծքին , երեսը գետին
 կպած քաշ են տալիս Մեքքայի
 տաք հարթավայրում , **որ նա
 հրաժարվի իր կրոնից** : Բայց այս
 բոլոր տանջանքները միայն
 ավելացնում են նրան ամրություն
 և հաստատակամություն : Նա
 շարունակում էր կրկնել իր
 հավերժ խոսքերը . « **Միակ, Միակ**
...:»

Սադ Իբն Աբու Վակասը մարդ էր
 , **ով բարերար էր իր մորը** : Բայց
 երբ նա ընդունեց Իսլամ , նրա
 մայր ասաց . « **Ես ոչ կուտեմ , ոչ էլ**
կիսեմ մինչ մահ : Դրանից հետո
 քեզ խայտառակ կանեն ասելով . «
Օ, հարազատ մոր մարդասպան :»
 Ինչին Սադը պատասխանեց . «
Մի արա այդ , մայր : Քանի որ , ես
երբեք չեմ թողնի իմ կրոնը :»
 Դրանից հետո մայրը մեկ օր
 անցկացրեց անոթի ջանք
 գործադրելով : Հետո էլի մեկ օր ու
 զիշեր : Այդ շատ դժվար էր նրա
 համար : Երբ ես տեսա այդ ,
 ասացի . «Իմացիր , մայր, **երդվում**
եմ Ալլահով : Եթե դու ունենայիր
 հարյուր հոգի , որոնք մեկը մյուսի
 ետևից դուրս գան , ես չեմ թողնի

իմ կրոնը , ցանկանում ես կեր ,
 չես ցանկանում, **մի կեր :**" Երբ
 մայրը տեսավ այդ , **կրկին սկսեց
 ուտել :**

ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՅԻ
(Խ.Ա.Ո.Ն) ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՆՔԸ
ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ

ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.
Ն) և ՀԱՆԳԻՍՏԸ
ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ

Իսլամը մուսուլմանին ցույց է
 տալիս հանգստի իրավունքի
 անհրաժեշտություն , որը
 համապատասխանում է
 Շարիաթին , **որպեսզի հեռանա**
ալարկոտությունից և
հնարավորություն ունենա

շարունակել Ամենաբարձրյալ
 Ալլահին ուղղին նոր ուժերով և
 ջանքերով : Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « Թույլ տվեք
 սրտերին երբեմն հանգստանալ
 :»[31]

Բայց անհրաժեշտ պայման է
 անթույլատրելիին չանցնելը :
 Քանի որ , այդ դեպքում
 մուսուլմանի կյանքը կվերածվի
 անիմաստ զվարճանքի և ստրուկը
 կմոռանա այն , **ինչի համար
 արարվել է** : Նրա կոչի սկզբում ,
 Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
 ուղեկցորդները համոզված էին ,
 որ Իսլամը , չորուրթյան կրոն է ,
**որը չի ընդունում հանգիստ և
 թույլատրելի զվարճանք :**

Խանգալա իբն Խուզէյն ալ-
Խանաֆին ասաց.

«Ինձ հանդիպեց Աբու Բաքրը և
հարցրեց . «Ի՞նչպես ես դու
Խանգալա :» Ես պատասխանեցի
. «Խանգալյան փարիսեցութիւնն է
արել :» Նա ասաց. « Փառաբանվի
Ալլահը, Ի՞նչ ես դու ասում :» Ես
պատասխանեցի . « Մենք նստում
ենք Ալլահի Մարգարեյի մոտ , նա
հիշեցնում է մեզ Կրակի և
Դրախտի մասին և մենք կարծես
տեսնում ենք ամեն ինչ մեր
աչքերի առջև: Բայց , հենց մենք
հեռանում ենք Ալլահի
Մարգարեյօից , սկսում ենք
զբաղվել կանանց , երեխաների և
ունեցվածքի հետ : Եվ մենք շատ

բաներ մոռանում ենք :» Աբու
 Բաքրը ասաց. « Երդվում են
 Ալլահով , մեզ հետ էլ է այդպես
 պատահում : » Այդ ժամանակ և
 ես , և Աբու Բաքրը գնացինք
 Ալլահի Մարգարեյի մոտ : Ես
 ասացի .« Ալլահի Մարգարե ,
 Խանգյալը փարիսեցություն է
 անում :» Ալլահի Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) հարցրեց.« Ի՞նչ է
 պատահել :» Ես բացատրեցի .«
 Ալլահի Մարգարե, մենք նստում
 ենք քո կողքին և դու հիշեցնում ես
 կրակի և Դրախտի մասին և մենք
 կարծես տեսնում ենք մեր աչքերի
 առջև : Բայց հենց մենք գնում ենք
 քո մոտից , սկսում ենք զբաղվել
 կանանց , երեխաների և
 ունեցվածքի հետ : Եվ շատ բաներ

մենք մոռանում ենք :» Այդժամ
 Ալլահի Մարգարեն ասաց.
 «Երդվում եմ Այնով, **Ում**
ձեռքերում իմ հոգին է : Եթե դուք
 մշտապես լինեյիք այնպիսի ,
 ինչպիսին ինձ մոտ եք և
 հիշատակեյիք Ալլահին , ապա ձեզ
 ձեռքստեղմումով կբարեվեյին
 հրեշտակները ձեր
 անկողիններում , **այլ ոչ թե**
ճանապարհին : Բայց ամեն
 դեպքում Խանգալյա , կա ժամ
 ,Ալլահին հիշատակելու և ժամ ,
թուլանալու :» Նա կրկնեց այդ
 երեք անգամ :»[\[32\]](#)

Բայց այս տեսանկյունը փոխվեց ,
երբ Իսլամը կնոջ հետ հանգիստը
և նրան երջանկացնելը դարձրեց

կրոնի մասնիկ : Եվ այն
 զարմանալի չէ, քանի որ կրոնը
 ներառում է հոգու և
 գիտակցության : Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « Ամենը , ինչ
 սկիզբ է առնում Ալլահին
 չհիշատակելուց , հաճույք և խաղ
 է , բացի չորս բաներից .
 տղամարդու զվարճանքը կնոջ
 հետ , ձիու վարժեցումը , վայրեր
 տեղափոխվելը և լողալ սովորելը:»
[\[33\]](#)

Այս տեսանկյունը փոխվում է նաև
 նրանով , ինչ հաղորդում է Ջաբիր
 իբն Սամուրը . «Ալլահի
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) չէր գնում
 իր առավոտյան կամ կեսօրվա
 աղոթքի վայրից այնքան

ժամանակ , մինչ արևը դուրս չէր
գալիս : Եվ երբ այն դուրս էր
գալիս , նա ոտքի է կանգնում :
Նրանք զրուցում և հիշում էին
տգիտության ժամանակները ,
ժպիտով և ծիծաղով:»[34]

Եվ ոչ միայն այդ : Նա (Խ.Ա.Ռ.Ն)
պնդում էր հոգու զվարճանալու և
հանգստանալու
պարտավորությանը : Նա
(Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց Աբդուլլահ իբն
Ումարին (Խ.Ա.Ռ.Ն)

«Օ, Աբդուլլահ, ինձ հաղորդել են ,
որ դու պահք ես պահում ցերեկը
և աղոթում ես գիշերը :» Ես
ասացի . « Այո, Ալլահի
Մարգարե:» Նա ասաց. « Մի արա

այդպես, բայց պահք պահիր և
կոտորիր այն , աղորթիր գիշերները
և քնիր : Քանզի , իրոք, քո
մարմինը ունի իրավունքներ և քո
աչքերը ունեն իրավունքներ, և քո
կինը ունի իրավունքներ և քո
հյուրը ունի իրավունքներ:» [35]

1. ԱԶՆԻՎ ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ
(Խ.Ա.Ո.Ն) ՀԱՆԳՍՏԱՆՈՒՄ ԷՐ
ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ.

Մարգարեն(Խ.Ա.Ո.Ն) միշտ հոգ
էր տանում կանանց հետ
հանգստի մասին , որպեսզի
ընտանեկան միջավայր բերի
նորախուրթուն և երջանկություն :
Նա օգտագործում էր ցանկացած
հնարավորություն , որպեսզի

ուրախացներ և վերացներ
տխրությունը և ձանձրությամբ իր
կանացից : Աիշան (Խ.Ա.Ո.Ն)
Մարագերյի (Խ.Ա.Ո.Ն) կինը
ասաց.

«Տոնի օրը , եթովպացիները
նվառում էին մզկիթում և ես
դիտում էի կզակա Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) ուսին դրած այնքան
ժամանակ , մինչ ես
չձանձրացա:»[36]

2. ԱԼԼԱՀԻ ԱՌԱՔԻՆԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն)
ՈՒՇԱԴԻՐՈՒԹՅՈՒՆ ՉԷՐ
ԴԱՐՁՆՈՒՄ ԱՆՆՇԱՆ
ՍԽԱԼՆԵՐԻ ՎՐԱ , ՈՐՊԵՍՉԻ
ԵՐՋԱՆԿԱՑՆԻ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ.

Մարագրեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
 սովորեցնում էր Աստվածը և նա
 (Խ.Ա.Ո.Ն) հոյակապ սովորում էր
 : Նրան բնորոշ գծերից այնն էր ,
 որ նա չէր դիմում մարդկանց այն
 բանով , որը նրանց տհաճ էր : Նա
 (Խ.Ա.Ո.Ն) աչքաթող էր անում
 աննշան սխալներ որոշ
 հարցերում , որոնք գալիս էին նրա
 կանացից : Մանավանդ այն
 հարցերում , որտեղ չկա Ալլահի
 Պատվիրանների խախտում : Այս
 ամենը նա անում էր , որպեսզի
 չվիրավորի նրանց
 զգացմունքները : « Փորձել
 աչքաթող անել » նշանակում է
 անտարբեր լինել այն
 գիտակցությամբ , որ դու փորձում
 ես չնկատել :» Աիշան (Խ.Ա.Ո.Ն)

Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) կինը
ասաց.

««Մեկ անգամ , Ալլահի
Մարագերն (Խ.Ա.Ո.Ն) եկավ ինձ
մոտ այն ժամանակ , երբ ինձ մոտ
երկու աղջիկ էին նստած և
նվագում էին : Հետո եկավ Աբու
Բաքրը և հարցրեց ինձ կտրուկ «
Բերել ես շեյթանին Մարգարեյի
տու՞ն :» Եվ այդ ժամանակ Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) շրջվեց
դեպի նա և ասաց. « Թող նրանց ,
օ Աբու Բաքր . չէ որ տոն օրեր են
:»»[37]

Նույնպես Աիշան (Խ.Ա.Ո.Ն)
ասաց. « Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
թաքցնում էր ինձ օտար աչքերից ,

երբ ես նայում էի
 եթովպացիներին , ովքեր
 նիզակներով խաղում էին մզկիթի
 կողքին և երբ Ումարը փորձեց
 կանգնեցնել նրանց , Մարագարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « Թող նրանց ,
 քանի որ Արֆիդի որդիները իմ
 պաշտպանության տակ են :» [38]

3. ԱԼԼԱՀԻ ԱՌԱՔԻՆԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ՆՐԱ
 ԿԱՆԱՆՑ ԵՐՋԱՆԿՈՒԹՅԱՆ
 ՀԱՍՆԵԼԸ .

Սիրո արտահայտում է անկեղծ
 ընկերությունը և էմոցիոնալ
 հանգստությունը և այն ամենի
 փնտրտուքը , ինչ սիրած էակին
 երջանկություն է պարգևում :

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
միշտ հոգ էր տանում այն բաների
մասին , **որոնք ուրախություն էին
պարգևում կանանց** : Աիշան
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. որ նա Ալլահի
Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
ներկայությամբ տիկնիկներով էր
խաղում : Նա նաև ասաց. « Ինձ
մոտ էին գալիս իմ ընկերուհիները
, ովքեր թաքնվում էին տանը
Ալլահի Մարգարեյից (Խ.Ա.Ո.Ն) ,
իսկ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն
) ուղարկում էր նրանց ինձ մոտ
:»[\[39\]](#)

4. ԱԼԼԱՀԻ ԱՌԱՔԻՆԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ ԿԱՏԱԿՆԵՐԸ .

Իսլամական ուղերձներում կա
այն , ինչ ուղղում է մարմինն ու
հոգին , ինչպես նաև այն , **ինչ
ուղղում է հոգին և բերում է
ուրախություն և երջանկություն :**
Ալլահի Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**)
անփուլթ չէր այս պարագայում և
տալիս էր նրա իրավունքները և
հոգ էր տանում նրա մասին : Նա
(**Խ.Ա.Ո.Ն**) կատակում էր իր
հետևորդների և կանանց հետ ,
ասելով միայն ճշմարտությունը :
Հայտնի է , որ հոգին սիրում է
կատակներ , **քանի որ դրանք
հեռացնում են ձանձրույթը և
ծուլությունը :** Սակայն այն ունի
պայման , որ պիտի
համապատասխանի Շարիաթին ,
այնտեղ չպետք է լինի սուտ և

չպետք է վնասուիմ որևէ մեկին :
Աիշան (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

««Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
վերադարձավ Բակիից տուն : Այդ
օրը ես գանգատվում էի
գլխացավից : Ես ասացի .« O, իմ
գլուխը » կրկնելով : Նա
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « Հանգստացիր
Աիշա, ես այստեղ եմ : Իմ գլուխը
նույնպես ցավում է :» Նա նստեց
նրա կողքին , թեքվեց և քնքուշ
հարցրեց .« դու չեի՞ր ցանկանում
մահանալ ինձանից առաջ : Ես
կթաղեյի և կաղոթեյի քեզ համար
:» Աիշան պատասխանեց նրան .
«Երդվում եմ Ալլահով , դու
կանեյիր այդ ամենը և հետո
կվերադառնայիր տուն և անց

կկացնեյիր գիշերները քո կանանց
 հետ :» Ալլահի Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ժպտաց և գնաց քնելու
 , գանգատվելով գլխացավից
 :»[40]

5. ԱԼԼԱՀԻ ԱՌԱՔԻՆԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
 ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ
 ԶՎԱՐՃԱՆՔՆԵՐԸ.

Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
 կյանքը զուրկ չէր այն բաներից ,
 ինչը թերթևացնում էր հոգին : Նա
 (Խ.Ա.Ո.Ն) գնում և զբոսնում էր
 իր կանանց հետ : Ուրեք ծի
 մատուցման և Ումմայի
 կառավարման գործերը չէին
 շեղում նրան այդ տեսակի

հանգստից : Ահշան (Խ.Ա.Ո.Ն)
 պատմում է մեզ նրա
 ճանապարհորդություններից
 մեկի մասին Ալլահի Մարագարեյի
 Խ.Ա.Ո.Ն հետ :

«Ալլահի Մարագարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
 եթե գալիս էր գիշերը , ապա
 գալիս էր Ահշայի մոտ և զրուցում
 էր նրա հետ ...:»[\[41\]](#)

6. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն)
 ԶՎԱՐՃԱՆՈՒՄ ԷՐ ԿԱՆԱՆՑ
 ԿԱՏԱԿՆԵՐՈՎ .

Ժպիտը մարդու բնական
 արտահայտամիջոց է : Այն ունի
 իր դերը իսլամում : Նա (Խ.Ա.Ո.Ն)
 ասաց.

«Եղբորդ ժպտալը
բարեգործություն է :»[42]

Այսպիսին է մեր կրոնը,
մուսուլմանը պիտի լինի
ժպտադեմ և ոչ թե խոժոռ: Խոժոռ
դեմքից տուժում են շրջապատի
մարդիկ : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
ժպտում էր և կոչում էր
մյուսներին էլ ժպտալ, որպեսզի
շրջապատի մարդիկ նույնպես
չխոժոռվեյին և որ տարածվեր
ուրախության և
բարեհամբույրության մթնոլորտը
: Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Մի խուսափեք բարիքից,
նույնիսկ ձեր եղբորը ժպիտով
դիմավորելուց :»

7 .ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և
ՈՒՐԱԽՈՒԹՅԱՆ ՈԳՈՒ
ՏԱՐԱԾՈՒՄԸ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ
ՄԵՋ.

Բնական էր , որ Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) սիրում էր կատակել իր
ուղեկցորդների հետ : Նույնպես
նրա կանայք ստանում էին
բարօրության, քնքշության և
կատակների իրենց բաժինը ,
որպեսզի չձանձրանան և
հոգիները զվարճանա: Աիշան
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

««Ես բերեցի Մարգարեյին
(Խ.Ա.Ո.Ն) հազիրա[43]: Այդ
ժամանակ Սավդան Նրա մոտ էր :

Ես ասացի նրան . « Կեր:» Նա
 մերժեց : Ես ասացի . «
 Անպատճառ կեր, այլապես ես
 կաղտոտեմ քո դեմքը :» Նա
 մերժեց : Այդ ժամանակ ես
 վերցրեցի հագիրան և աղտոտեցի
 նրա դեմքը : Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ծիծաղեց, ձգեց ոտքը և
 ասաց Սավդային . « Իսկ դու
 աղտոտի նրա դեմքը :» Այդ
 ժամանակ , նա աղտոտեց իմ
 դեմքը : Մարգարեն (Խ. Ա.Ո.Ն)
 կրկին ծիծաղեց : Մեր մոտով
 անցնում էր Ումարը : Նա դիմեց .
 « Օ, Ալլահի ստրուկ : Օ, Ալլահի
 ստրուկ :» Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
 կարծեց , որ նա հիմա ներս կմտնի
 : Այդժամ նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց
 Աիշային և Սավդային, որ նրանք

լվան իրենց երեսները : Ահշան
ասաց. « Դրանից հետո, ես
շարունակեցի հարգել Ումարին ,
Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն
)հարգանքի պատճառով:»»[44]

8. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ՆՐԱ
ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՄԱՐԴԿԱՆՑ ՀԻՇԱՐԺԱՆ
ԱՌԻԹՆԵՐԻՆ.

Նրա իմաստություններից մեկ
կայանում էր նրանում , որ նա
մասնակից էր լինում ամեն
մարդու կարևոր առիթին , եթե
այն իհարկե չէր հակասում
շարիաթի խախտմանը : Ահշա
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)

վերադարձավ կամ Տաբուկի կամ
էլ Հայբարի ճակատամարտից :

Վարագույրը ծածկում էր տան մի
փոքր հատված : Քամին փչեց և

բարձրացրեց վարագույրները

բացելով տիկնիկները , **որոնցով**

խաղում էր Աիշան : Նա ասաց. «

Այս ի՞նչ է , օ, Աիշա:» Աիշան

պատասխանեց . « **Իմ դուստրերը**

:» Դրանց մեջ նա տեսավ մի ձի ,

որը ուներ կաշվե թևեր : Նա

ասաց. « **Իսկ այս ինչ է, ի՞նչ եմ ես**

տեսնում դրանց մեջ :» Աիշան

ասաց. « **Չի:**» Նա ասաց. « **Ի՞նչ**

ունի այն :» Նա պատասխանեց . «

Թևեր:» Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)

ասաց. « **Թևերով ձի՞:**» Աիշան

պատասխանեց. « **Մի՞թե դու չես**

լսել, որ Սուլեյմանը ունեւ թւերով
 ձի : » Այդժամ Ալլահի Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) այնպես լայն ժպտաց ,
 որ ես կարող էի տեսնել նրա
 սեղան առամները :» [45]

9. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ԱՌԱՔՅԱԼԸ (Խ.Ա.Ո.Ն)
 ՈՒՐԱԽԱՆՈՒՄ ԷՐ ԻՐ
 ԿԱՆԱՆՑ
 ՈՒՐԱԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ .

Կանանց երջանկություն
 պարգւելը տղամարդու
 բարերարության նշանն է :
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) առաջինն
 էր , ով ձգտում էր դրան : Աիշան,
 հավատացյալների մայրը ասաց.

««Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) նստած էր : Մենք լսեցինք տղաների աղմուկ և ձայներ : Նա ոտքի կանգնեց և տեսավ պարող եթովպացի կնոջ և տղաների նրա շուրջ : Նա կանչեց ինձ . « **O, Աիշա , արի այստեղ և տես :**» Ես մոտեցա , **ծնոտս մոտեցրի նրա ուսին և նայում էի այնտեղից :** Նա հարցրեց ինձ:» Չկշտացար նայելուց :» Ես պատասխանեցի . «**Ոչ,**» որպեսզի տեսնեյի նրա վերաբերմունքը : Հանկարծակի բարձրացավ Ումարը և մարդիկ փախան : Նա ասաց. « **Հեռացեք և հանգիստ թողեք նրան :**» Աիշան ասաց. « Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « **Իրոք, ես տեսնում եմ շեյթաններ**

և ջիներ մարդկանց միջից, որոնք
փախչում են Ումարից :» Եվ, նա ,
Աիշան ասաց. «Այդժամ , ես
դադարեցի նայել :»[46]

10. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ ՈՒՐԱԽԱՅՆՈՒՄ
ԷՐ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ԻՐ
ՆԵՐԿԱՅՈՒԹՅԱՄԲ.

Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) համար
սովորական էր զրուցել իր
կանանց հետ և ուրախացնել
նրանց , ինչի շորհիվ սրտերը
մաքրվում էին ամենօրյա
դժվարություններից : Այս ամենը
մեծ դեր էր խաղում սիրո
ամրության , միասնականության
և կապավածության վրա :

Սաֆիյա բնթ Հուէյը (Խ.Ա.Ո.Ն),
Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
կինը , ասաց.

«Մարգարեն իտիկաֆ էր անում
Ռամադան ամսվա վերջին տաս
օրերին և այդպիսի մեկ գիշեր ես
գնացի նրան այցելելու : Այդ
ժամանակ նրա կանայք նրա մոտ
էին : Ես զրուցեցի նրանց հետ մեկ
ժամ, այնուհետև վեր կացա
հեռանալու և նա ասաց. «« Մի
շտապիր , ես կգամ քեզ հետ :» Նա
նորի կանգնեց ինձ ուղեկցելու :»»
Նա ապրում էր Ուսամա իբն
Չեյդի տանը : Երբ նրանք հասան
մզկիթի դռան մոտ , որը Ումմ
Սալյամի դռան կողքն էր , տեսան
անսարներից երկու մարդ : Նրանք

տեսնելով Մարգարեյին
 (Խ.Ա.Ո.Ն) շտապեցին հեռանալ :
 Մարգարեն ասաց. « Կանգնեք,
 Նա իմ կինն է Սաֆիյա բնթ Հուեյր
 :» Նրանք ասացին . « Օրհնյալ
 լինի Ալլահը , Օ, Ալլահի Մարգարե
 :» Նա ասաց. «Իրոք , սատանան
 շարժվում է մարդու մեջ ինչպես
 արյունը : Եվ ես վախեցա , որ նա
 ձեր սրտերին որևէ չարիք կբերի :»
 Կամ նա ասաց. « ինչ որ բան ձեր
 սրտերում :»[47]

11.ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և
 ԶԳԱՑՄՈՒՆՔՆԵՐԻ
 ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒՄԸ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ.

Իսլամը հաշվի է առնում մարդու տարբեր հատկությունները, **որոնք ստեղծել է Ալլահը** : Այդ հատկություններից մեկն է տղամարդու և կնոջ միջև եղած զգացմունքը : Ըստ այդմ էլ հաշվի է առնվում սեռական ձգտումը , **որը պետք է բավարարել և չճնշել**: Հակառակը , մարդ ավելի է բարձրանում, **ճիշտ բավարարմամբ** : Այն ուղղակի կիրք կամ անասնական բնագոյ չէ: Այդ իսկ պատճառով էլ դրա բավարարումը կայանում է ամուսնության , որը դաստիարակվում է մաքրության , ողջախոհության վրա , որն էլ բերում է հանգստություն , **զգացմունքների և երկու կողմերի**

իրավունքների
բավարարվածության :

Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասում է .

«Նրա նշաններից է , որ Նա
արարել է ձեզանից կանայք ձեզ
համար , որպեսզի դուք գտնեք
նրանց մեջ հանգստություն և
հաստատել է ձեր միջև սեր և
գթասրտություն : Ծշմարիտ ,
այստեղ նշաններ են մտածող
մարդկանց համար :» (Դուրան ,30
:21)

Այդ իսկ պատճառով իսլամը իր
հետևորդներին կոչ է անում վաղ
ամուսնության ,
հնարավորությունների և
պատճառների առկայության

դեպքում : Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Օ, երիտասարդներ , եթե
ձեզանից մեկը ի վիճակի է
ամուսնանալ, ապա թող անի այդ,
որովհետև այդ կմղի նրան
հեռացնել հայացքը և խուսափել
անառակությունից : Իսկ , նա , ով
ի վիճակի չէ ամուսնանալ, թող
պահք պահի , քանի որ այդ կօգնի
ճնշել ցանկությունը :»[48]

Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) զգուշացրել է
մենաստան գնալուց և աշխարհիկ
կյանքից հրաժարվելուց : Անասից
, (թող Ալլահը գոհանա նրանով)
փոխանցվել է , որ նա ասել է.

«Մեկ անգամ Մարգարեյի
 (Խ.Ա.Ո.Ն) կանանց տան մոտ
 եկան երեք մարդ , ովքեր
 հարցնում էին , թե ինչպես է
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
 երկրպագում Ալլահին , և երբ
 նրանց ասացին այդ , նրանք
 համարելով , որ այդքան էլ շատ չէ
 , ասացին. Ինչ հեռու ենք մենք
 Մարգարեյից (Խ.Ա.Ո.Ն) , **ուսմ**
ներվել է նախկին և ապագա
մեղքերը :» Հետո նրանցից մեկը
 ասաց. « Ինչ վերաբերվում է ինձ ,
ապա ես ամեն և ամբողջ գիշեր
կադրթեմ :» Մյուսը ասաց. « Ես
անդադար պահք կպահեմ :»
 Երրորդը ասաց. «Ես հեռու
 կմանամ կանանցից և երբեք չեմ
ամուսնանա :» Որոշ ժամանակ

անց , նրանց մոտեցավ Ալլահի
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) և ասաց. «
 Այդ դու՞ք եք ասել այս և այդ :
 Երդվում եմ Ալլահով , ես ձեզանից
 շատ եմ վախենում Ալլահից , բայց
 որոշ օրեր ես պահք եմ պահում ,
 որոշ օրեր ոչ, ես աղոթում եմ
 գիշերները և քնում եմ և նույնպես
 ես ամուսնանում եմ կանանց հետ
 , իսկ նա , ով չի ցանկանում
 հետևել իմ Սուլնային , **իսձ հետ
 կապ չունի :»**[\[49\]](#)

Իսլամը կնոջ և տղամարդու միջև
 զգացմունքը այնքան է մեծարել ,
 որ հավասարեցրել է
 երկրպագման , որի համար
 մուսուլմանը պարզեատրվում է
 այնպես , **ինչպես բարի արարքի**

համար : Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Նույնիսկ սեռական
հարաբերությունը
բարեգործություն
է:» Ուղեկցորդները հարցրեցին . «
Օ, Ալլահի Մարգարե , մի՞թե նրա
համար որ որևէ մեկը
բավարարում է իր կիրքը կատանա
պարզե :» Մարգարեն
պատասխանեց . « Ի՞նչ եք
կարծում , եթե մարդ աներ այդ
արգելված ձևով , նա մե՞ղք
կգործեր: Նույնպես , եթե նա անի
այդ օրինական ձևով , նա
կպարզևատրվի :»[\[50\]](#)

Նա ձգտում էր այս խնդրի հարիր լուծմանը , **հաշվի առնելով դրա կարևորությունը մուսուլմանի կյանքում** : Դրա բավարարման հետևանքով մուսուլմանը դառնում է հոգեպես հավասարակշռված և հանգիստ , **որից հետո կարող է անցնել երկրպագման հանգիստ և պարզ գիտակցությամբ** :

Մենք ուրիշ օրինակներ կբերենք Մարգարեյի **(Խ.Ա.Ո.Ն)** կյանքից, նրա զգացմունքայնությունից , **իր կանանց նկատմամբ** :

- ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ **(Խ.Ա.Ո.Ն)** և ԻՐ

ԿԱՆԱՆՑ ԴԱՎԱՃԱՆԵԼՈՒ
ԱՆՀԱՎԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ .

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)

ողջախոհության օրինակ էր : Նա
բացահայտեց մուսուլմանին ինչ
անել , **երբ գալիս է շեյթանը և**
գայթակղում է : Չաբիր իբն
Աբդուլան ասաց, որ Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Եթե ձեզանից մեկը տեսնի կնոջ ,
ով նրան դուր կգա , **թող գնա իր**
կնոջ մոտ : Քանզի , իրոք , նրա
հետ կլինի նույնը , **ինչ իրեն դուր**
եկած կնոջ հետ :»[\[51\]](#)

• ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ

ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և

ԹԱԽՏԸ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ .

Մարդու արագ վերադարձը
 ճանապարհորդությունից
 ապացուցում է սերը և
 կապվածությունը: Այն ունի նաև
 շատ օգուտներ, **ինչպիսիք են
 հոգեկան և զգացմունքային
 հանգստությունը** : Այդ իսկ
 պատճառով Ալլահի Մարգարեյի
 (Է.Ա.Ո.Ն) խորհուրդը այս
 հարցում պարզ էր : Նա ասաց.

«Ճանապարհորդությունը
 տառապանք պարգևող երևույթ է
 , քանի որ ձեզանից
 յուրաքանչյուրը քիչ
 հնարավորություն ունի լիարժեք
 սնվելու , ըմպելու և քնելու և այդ
 իսկ պատճառով թող շտապի
 ընտանիք , **ճանապարհորդության**

նպատակը կատարելու հետո
:»[52]

- ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՍԻՐՈ և
ԿԱՊՎԱԾՈՒԹՅԱՆ
ԱՄՐԱՊՆԴՈՒՄԸ .

Ամեն նվեր ունի իր արժեքը :
Սակայն այն ավելի արժեքավոր է ,
եթե քեզ նվիրում է նա, **ով թանկ է**
: Եվ Մարգարե Մուհամեդի
(Խ.Ա.Ո.Ն) խորհուրդը պարզ էր ,
երբ նա ասաց.

«Նվիրեք միմյանց նվերներ : Այն
հեռացնում է ատելությունը
սրտերից : Եվ թող ոչ մի հարևան
չխուսափի տալ մյուս հարևանին

նվեր , նույնիսկ ոչխարի մի ոսկոր
:»[53]

Այս ամենը կատարվում է սիրո
ամրապնդման և հոգևորի
կապվածության համար : Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) կտակեց
նվերներ տալ նրանց ,**ուն մենք**
սիրում ենք : Նա ասաց.

«Եթե ձեզանից մեկը
վերադառնում է
ճանապարհորդությունից , **սպա**
թող վերադառնա ընտանիք
նվերով :»[54]

• ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՅԱՑՔՆԵՐԻ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Մեռական օրգանի
 պահպանությունը և իր կանանց
 սահմանափակումը դրանում
 հանդիսանում է ուժեղ մարդու
 նշան : Շեյթանը փորձում է
 վնասել այդպիսի մարդուն և
 հետևում է նրան : Նա կոչ է անում
 մարդկանց շնանալ : Քանզի
 աչքերը շնանում են և նրանց
 շնանալը հայացքն է : Եվ
 ականջները շնանում են և նրանց
 շնանալը լսելն է : Եվ լեզուն է
 շնանում և նրա շնանալը խոսքն է
 : Եվ ձեռքերն են շնանում և նրանց
 շնանալը հպումն է : Եվ ոտքերն են
 շնանում և նրանց շնանալը քայլքն
 է : Սիրտը անհագուրդ
 ցանկանում է , իսկ սեռական
 օրգանը կամ մերժում, **կամ էլ**

ընդունում է այդ : Այդ մասին մեզ հաղորդել է Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) : Նա այդ հարցում էլ օրինակ էր մեր համար : Աիշան , թող Ալլահը գոհանա նրանով ասաց.

«Երբ հավատացյալ կանայք եկան Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) մոտ , նրանց փորձում էին համապատասխան Ալլահի խոսքերի.

« Օ, Մարգարե. Եթե քեզ մոտ գան հավատացյալ կանայք , որպեսզի երդվեն , որ զուգրնկեր չեն տա Ալլահին , չեն գողանա, չեն շնանա , չեն սպանի իրենց երեխաներին , չեն զրպարտի այն , ինչ իրենց

ձեռքերի և ոտքերի միջև են և
 կհնազանդվեն քեզ բարի
 արարքներում , **ապա ընդունիր**
նրանց երդումը և խնդրիր
Ալլահից ներում նրանց համար :
Քանզի Ալլահը Ներող և
Գթասիրտ է :» (Ղուրան 60:12)

Աիշան ասաց. « Հավատացյալ
 կանանցից նրանք , ովքեր
 համաձայնվում էին դրան ,
 անցնում էին փորձություն և երբ
 կանայք համաձայնվում էին ,
 Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ասում էր.
« Գնացեք , որովհետև դուք
երդվել եք :» Ոչ, երդվում են
 Ալլահով, Ալլահի Մարգարեյի
 (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ձեռքը երբեք չի հավել
 որևէ անձանոթ կնոջ, **նրանք**

երդվում էին միայն խոսքերով :»

Եվ Աիշան ասաց. «Երդվում եմ
Ալլահով , Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) երդում էր վերցնում
կանանցից այնպես , ինչպես
հրահանգել էր Ալլահը և Ալլահի
Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) ձեռքը
երբեք չէր հավում որևէ օտար
կնոջ : Երբ նա երդում էր վերցնում
նրանցից , նա ասում էր . « Ես
ընդունեցի ձեր երդումը
բանավոր:»[55]

• ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՆԿԱՏՄԱՄԲ
ԲԱՑԱՀԱՅՏ ՍԻՐՈ
ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒՄԸ.

Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ամոթ չէր համարում բացահայտ արտահայտել սեր իր կանանց : Ավելին, նա կարծում էր , **որ բարձրագույն բարոյականություն է լավագույն ընկերությունը և կենակցությունը** : Եվ այդ կատարվում էր մինչ իսլամական հասարակությունում , **որտեղ կինը չուներ տեղ** : Աիշան , թող Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց.

«Ես խանդում էի Մարգարեյին , միայն Իսադիջեյին, **որին չէի տեսել** : Երբ Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ոչխար էր մորթում , նա երբեմն ասում էր . « **Ուղարկեք այս Իսադիջեյի ընկերներին:**» Մեկ անգամ ես չհամբերեցի և

բացականչեցի . « Էլի՞ Խադիջե:»
 Մարգարեյին այդ դուր չեկավ և
 նա ասաց. «Ինձ օժտված էր սեր
 նրան :»[56]

Նույնպես Ահշայից փոխանցված է
 , որ նա ասաց.

««Երբ Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն)
 հիշում էր Խադիջեյին, ապա
 հիշատակում էր նրան լավագույն
 խոսքերով :» Նա ասաց. « Մեկ
 անգամ ես խանդեցի և ասացի. «
 Ինչքան հաճախ ես դու նրան
 հիշում : Մինչ Ալլահը փոխարինել
 է քեզ նրանով , ով ավելի լավն է:»
 Նա պատասխանեց . «Ալլահի չի
 փոխարինել ավելի լավով քան նա:
 Նա հավատաց ինձ, երբ մարդիկ

անհավատություն էին
 ցուցաբերում : Նա հավատաց ինձ
 , երբ մարդիկ ինձ մեղադրում էին
 խաբեության մեջ : Նա օգնեց ինձ
 գումարով , երբ մարդիկ
 հրաժարվեցին ինձանից : Ալլահը
 պարգևեց ինձ երեխաներ նրանից
 և չովեց ժառանգներ մյուս
 կանանցից :»»[57]

• ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և
 ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
 ԱՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔՈՒՄ .

Իսլամական հրահանգները
 մատնանշում են այն , որ
 Ամենաբարձրյալ Ալլահը գեղեցիկ
 է և սիրում է ամեն ինչ գեղեցիկը,

մեծահոգի է և սիրում է
 մեծահոգությունը , **մաքուր է և**
սիրում է մաքրությունը : Այդպես
 է մեզ հաղորդել Ալլահի
 Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) : Հրաման
 է մուսուլմանին, **որ նա միշտ լինի**
գեղեցիկ և լավագույնը մարդկանց
մեջ: Մանավանդ , **դա**
վերաբերվում էր իր կանանց : Այդ
 իսկ պատճառով , Մարգարեն
 (**Խ.Ա.Ո.Ն**) հրամայեց հոգալ այդ
 մասին: Նա (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ասաց.

«Եթե ձեզանից մեկը սեռական
 հարաբերություն է ունեցել իր
 կնոջ հետ և ցանկացել է կրկնել
 այդ , **ապա թող փոքր լվացում**
անի :»[\[58\]](#) Նա (**Խ.Ա.Ո.Ն**)

նույնպես ասաց. « Այդ ավելի
հաճելի և մաքուր է :»[59]

• ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՉԳԱՑՄՈՒՆՔՆԵՐԸ
ՀԱՇՎԻ ԱՌՆԵԼԸ.

Ամուսնական կյանքը
գործողությունն է , որին
մասնակցում են երկու
ամուսինները : Անհրաժեշտ է
հարմոնիա և համաձայնեցում ,
որպեսզի լինի շարիաթի
նպատակը, **ողջախոհությունը և
սերունդը** : Այդ իսկ պատճառով
այդ հարցում շարիաթի
հրահանգը պարզ էր . Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) արգելել է կենակցել

կնոջը առանց նախնական
քնքշանքի : Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Մի մերձեցեք նրան , մինչ նրան
էլ չի հասել այնպիսի կիրք ,
ինչպիսի քեզ մոտ է , որպեսզի դու
չավարտեց նրանից առաջ :» Ես
ասացի . « Ե՞ս էլ պիտի այդպես
վարվեմ :» Նա ասաց. «Այո,
վարվիր այդպես , մինչ չես տեսնի
որ նա լցվել է կրքով, ինչպես դու ,
և միայն դրանից հետո սկսիր
:»[60]

Նա(Խ.Ա.Ո.Ն) ուշադրություն էր
դարձնում այն բանին , որ կինն էլ
ստանա այնպիսի հաճույք ,
ինչպիսին ամուսինը : Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Եթե որևէ մեկը ձեզանից կնոջ հետ սեռական հարաբերություն է ունենում , թող այդ անի լավագույն ձևով : Եվ, եթե նա բավարարում է իր կարիքը մինչ կնոջ բավարարվելը , թող չշտապեցնի նրան , որպեսզի նա էլ կարողանա բավարարվել :» [61]

• ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՍԻՐՈ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒՄՆԵՐԸ.

Իրական սերը ուղեկցում է մարդուն ամեն իրավիճակներում : Այն փոփոխության չի ենթարկվում ոչ ժամանակին , ոչ էլ իրավիճակներին : Այդպիսին էր

Ալլահի Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) իր կանանց հետ : Աիշան , թող Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց.

«Երբ ես ամսականի մեջ էի, Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) շոյում էր ինձ : Նա դուրս էր հանում իր գլուխը մզկիթից իֆտիկարի ժամանակ և ես ,ամսականի մեջ լինելով ,հանդերձ , **լվանում էի նրա գլուխը :»** [\[62\]](#)

• ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ(**Խ.Ա.Ո.Ն**) և ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐԸ ԹԱՔՅՆԵԼԸ.

Իրոք, ամուսնական կյանքը և նրա գաղտնի կողմերը գաղտնիքների գաղտնիքն են , **որի**

պահպանմանը կողմ է Շարիաթը:
Նա դեմ է գաղտնիքների
տարածմանը , որը հանգեցնում է
անամոթության և
բարոյականության անկման :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Դատաստանի օրը վատագույն
դրության մեջ կլինի այն մարդը ,
ով իր կնոջ հետ սեռական
հարաբերություն է ունեցել , որից
հետո տարածել է նրա
գաղտնիքը:»[63]

• ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻԲ
ԿԱՆԱՆՑ ԵՐԵՍ ՏԱԼԸ.

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) լի
էր քնքուշ զգացմունքներով և իր

կանանց դիմում էր անուշ
 խոսքերով յուրաքանչյուրին
 դիմելով այն անունով, **որը նրանք
 էին նախընտրում** : Օրինակ , նա
 (Խ.Ա.Ո.Ն) Աիշայի անվանում էր «
Օ, Կարմրաթուշ » և ցուցաբերում
 էր քնքշություն կոչելով նրանց
 փաղաքշական անուններով,
**որպեսզի արտահայտեր իր սրտի
 զգացմունքները** : Նա (Խ.Ա.Ո.Ն)
 ասում էր .« **Օ. Աիշա.....**»:[64]

- ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն)և
 ԿԱՆԱՑ ՀԵՏ ՄՈՏԵՑՈՒՄԸ,
 ՆՈՒՅՆԻՍԿ ԿԱՆԱՑԻ ՀԱՏՈՒԿ
 ՕՐԵՐԻՆ.

Նույնիսկ այն օրերին , երբ
 Շարիաթի համաձայն կանայք
 ազատվում էին երկրպագման
 գործողություններից , Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) նստում էր իր կանանց
 հետ , ուտում և ըմպում էր ,
 քնքուշ էր , **բայց չէր մոտենում
 սեռական գործողության :** Նա այդ
 անում էր , բավարարելու նրանց
 զգացմունքները , բացատրելու
 աստվածային օրենքների
 կատարելությունը այդպիսի
 հարցերում և լուսաբանելու
 տղամարդկանց ինչ է կարելի այդ
 դեպքերում և ինչ, **ոչ :**
 Քրիստոնեական սուրբ գրքերում
 ամեն ինչ հակառակն է .
**ամսականով կինը նկարագրվում է
 անմաքուր և ամուսնուն**

հրամայված է հեռու մնալ նրանից
: Աիշան , հավատացյալների
մայրը , ասաց.

«Երբ ինձ մոտ սկսում էին
ամսեկանները , նա շոյում էր ինձ ,
խորհուրդ էր տալիս հագնել իզար
և դրանից հետո միայն հավում էր
: Նա իրեն տիրապետում էր ավելի
լավ , քան ձեզանից որևէ մեկը
:»[65]

• ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ՆՐԱ
ՋԵՐՄ ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՆՔԸ ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ .

Իրոք, Ալլահի Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) բոլոր արարքները
հանդիսանում էին խորհուրդ և

բացատրություն իր Ումմային
 գործնական հարցերում , որոնց
 արդյուքում մուսուլմանը կարող
 էր գործածել այդ իր կրոնական
 կյանքում : Կանանց շոյելը ,
 նրանց հետ քնելը ունեն շարիաթի
 խորհուրդներ , որոնց նպատակն
 էր բացատրել կնոջ մարմնի
 մաքրությունը և այն , ինչ
 թույլատրելի է այդ օրերին :
 Աիշան , թող Ալլահը գոհանա
 նրանով , ասաց .

«Ալլահի Մարգարեն մնում էր իմ
 սենյակում իմ ամսականների
 ժամանակ և Դուրան էր կարդում
 :»[66]

• ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿՆՈՋ ՀԵՏ ՍԵՌԱԿԱՆ
ԼՎԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼԸ.

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
միշտ հոգ էր տանում զվարճացնել
իր կանանց ամեն պարագայում ,
նույնիսկ սեռական
գործողությունից հետո , **երբ
մարդ առավել ևս սառչում է :**
Մարգարեն(Խ.Ա.Ո.Ն)
միասնական լվացում էր
կատարում և կատակում էր իր
կնոջ հետ : Աիշան , թող Ալլահը
գոհանա նրանով , ասաց.

««Ես և Ալլահի Մարգարեն ,
լվացվում էինք ջուր վերցնելով

միևնույն տարրայից , որը մեր
միջև էր և նա հանկարծակիի էր
բերում և ասում .«Թող ինձ :» Իսկ
ես ասում էի . «Թող ինձ :»»[67]

- ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿՆՈՋԸ ՀԱՄԲՈՒՐԵԼԸ .

Զգացմունքների ջերմացնելը
ամուսնական
հարաբերությունների
երկարաձգման և հաջողության
գրավական է , **որը շնորհել է**
Ալլահը : Այսպես, հասարակ
արարքների և խոսքերի միջոցով
կարելի է ձեռք բերել կնոջ սերը և
բուռն ցանկությունը , **որը**
պատճառ կդառնա հոգեկան

հանգստության : Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) հոգում էր
այդ պարզ հարցերը և նրանց չեր
մատնում անուշադրության :
Աիշան , թող Ալլահը գոհանա
նրանով ասաց.

««Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
խոնարհվեց համբուրելու ինձ : Ես
ասացի.« Անկեղծորեն , ես պահք
եմ պահում:» Նա պատասխանեց .
«Ես էլ:» Եվ հետո համբուրեց ինձ
:»»[68]

• ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ
ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
Ի ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԿՈՂՄԵՐԸ.

§ Ալլահի Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**)
մարդ է , **ինչպես մյուսները**: Նրան
առավելություն էր տրված
մարգարեական ուղերձի և
առաքման պատճառով : Նա
ուղարկվել էր մարդկանց ,
որպեսզի նրանց դուրս տանի
ստրուկներից երկրպագությունից
, **Տիրոջ երկրպագության** : Նա
հասցնում էր Ալլահի Օրենքները :
Այս ամենը մեծ պատիվ է , որը
Ալլահը տալիս է , **ուն ցանկանում
է** : Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց.

«Ասա. « Իրոք , ես այնպիսի մարդ
եմ, **ինչպես դուք**: Ինձ
լուսաբանվել է այն , որ ձեր
Աստվածը , **Միակ Աստվածն է** :»
Նա , ով հույս ունի հանդիպել իր

Տիրոջը , թող կատարի բարի
արարքներ և ոչ ոքի թող
չերկրպագի իր Տիրոջը զուգահեռ
:» (Ղուրան 18 : 110)

Տարգարեն ոչ մի աստվածային
հատկություն չունի : Նա ոչ մի
գաղտնիություն չգիտեր , նա ոչ
օգուտ , ոչ էլ վնաս էր բերում և չէր
տնօրինում որևէ բան
ունայնության մեջ :

Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց.

««Ասա. « Ես ի վիճակի չեմ ինձ
օգուտ կամ վնաս բերել , եթե այդ
չի ցանկանում Ալլահը : Եթե ես
իմանայի գաղտնին, ապա
կբազմապատկեյի ինձ համար
բարիքը և չարիքը չեր մոտենա

ինձ : Սակայն , ես միայն
զգուշացնող , համոզող և ավետիս
եմ հավատացյալ մարդկանց
համար :»» (Ղուրան 7 : 188)

§ Չնայած բարձր աստիճանի և
հարգանքի , նա (Խ.Ա.Ո.Ն) չէր
ցանկանում , որ նրան դասեյին
ուրիշ կարգի , բացի
Ամենաբարձրյալ Ալլահին
երկրպագելուց , որի համար էլ
նրան ընտրել և պատվել էր
Ալլահը : Այդ պատճառով , նա
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «« Մի մեծարեք
ինձ ինչպես մեծարում են
քրիստոնյաները Մարիամի
որդուն : Ես միայն ստրուկ եմ :
Կոչեք ինձ « Ալլահի Ստրուկ և
Նրա Առաքյալ :»» [69]

§ Այսպիսով նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ուներ մարդկային գծեր և հավիտյան չէր այս կյանքում : Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց.

«Մուհամեդը հանդիսանում է միայն Առաքյալ : Նրանից առաջ էլ կային առաքյալներ : Մի՞թե , եթե նա մահանա կամ սպանվի , **դուք ետ կկանգնեք** : Ով ետ կանգնի , **ոչնչով չի վնասի Ալլահին** : Ալլահը կպարգևատրի երախտապարտներին :» (Ղուրան 3 : 144)

§ Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) բաժին էր հասնում այն , ինչ բաժին էր ընկնում մյուս մարդկանց . նա հիվանդանում, **թուլանում և**

բուժվում էր : Աբդուլլահ իբն Մասուդը , թող Ալլահը գոհանա նրանով ասաց.

««Մեկ անգամ , ես այցելեցի Մարգարեյին (**Խ.Ա.Ո.Ն**) , ով ջերմում էր և ասացի նրան . « Ինչ բարձր ջերմություն ունես դու :» Ես հարցրեցի . « Այդ նրա համար է , **որ դու ունես կրկնակի պարզե:**» Նա ասաց. «Այո, և յուրաքանչյուր մուսուլմանի , ով տառապանք է կրում , Ալլահը անպատճառ կազատի մեղքերի ծանրությունից , այնպես, **ինչպես ծառն է ազատվում իր տերևներից :»**[\[70\]](#)

ՆՇՈՒՄ. «Այդ նրա համար է , որ քեզ տրված է կրկնակի պարգև « խոսքերը բացատրվում են Սաադ իբն Աբու Վակասսի խոսքերով , ով ասաց.

««Ես հարցրեցի Ալլահի Մարգարեյին . « Ովքե՞ր են ամենից շատ ենթարկվում փորձության :» Նա

պատասխանեց . « Մարգարեները և հետո նրանց նմանները : Մարդուն կփորձեն իր կրոնով , և եթե նա ամուր լինի , նրա փորձությունները կմեծանան , եթե նա թուլություն ցուցաբերի , ապա նրան կփորձեն ըստ իր կրոնի :»»[71]

Տ Եւ սիրում և ատում էր : Ումար
 իբն ալ – Խատաբը , թող Ալլահը
 գոհանա նրանով , ասաց. «« Մեկ
 անգամ Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
 մոտ մի մարդ եկավ և ասաց. «Ես
 ոչինչ չունեմ քեզ գրավ տալու :
 Բայց ես խնդրում եմ քեզ ,մեզ
 պարտքով գումար տալ, մինչ մենք
 կունենանք որևէ բան , **որ քեզ
 տանք :»»** Ումար իբն ալ-
 Խատաբը ասաց. «Օ, **Ալլահի
 Մարգարե :** Թող իմ հայրն ու
 մայրը լինեն փրկագին քեզ :
 Ալլահը քեզ չի պարտավորեցրել
 անել այդ : Դու տվեցիր ամենը ,
ինչ ունեյիր : Եվ եթե դու ոչինչ
 չունես , **դու պարտավոր չես անել
 այդ :»** Հետո Ումարը ասաց. «
 Ալլահի Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն)

դուր չեկան Ումարի խոսքերը :»
 Եվ եթե որևէ բան նրան դուր չէր
 գալիս , **այդ երևում էր նրա
 դեմքին** : Հետո , մի տղամարդ
 անսարներից ոտքի կանգնեց և
 ասաց. « **Թող իմ մայրն ու հայրը
 լինեն փրկագին քեզ համար : Տուր
 և մի վախեցիր չքավոր լինելուց** :»
 Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ասաց. «
Այդ էլ ինձ հրամայված է :»[\[72\]](#)

Տես ուրախանում և տխրում էր :
 Երբ մահացավ նրա որդին ,
 Իբրահիմը , **նա լալիս էր** : Նրա
 աչքերից արցունք էր գալիս , իսկ
 Աբդուլռահման իբն Աուֆը , թող
 Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց.
 « **Դու է՛լ էս լալիս Ալլահի
 Մարգարե** :» Դրան մարգարեն

(Խ.Ա.Ո.Ն) պատասխանեց .« Օ,
 Իբն Աուֆ, իրոք , այդ ,
 կարեկցանքի արտահայտում է »,
 հետո նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «
 Իրոք, աչքերը լալիս են , իսկ
 սիրտը տխրում է , բայց մենք
 ասում ենք միայն այն , **ինչ**
ցանկալի է մեր Տիրոջը : Ճշմարիտ
, մենք տխրում ենք քեզ հետ
բաժանումից , Օ, Իբրահիմ :»[\[73\]](#)

ՏՆա լալիս և ծիծաղում էր :
 Ուսամա իբն Չեյդը , թող Ալլահը
 զոհանա նրանով , ասաց. « Մեկ
 անգամ , Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
 դասեր որդիներից մեկը
 մահամերձ էր : Դուրստորը խնդրեց
 նրան (Խ.Ա.Ո.Ն) գալ : Իսկ նա
 (Խ.Ա.Ո.Ն) փոխանցեց նրան

հետևյալ խոսքերը . «Իրոք,
 Ալլահը վերցնում է և Նրան
 պատկանում է այն , **ինչ Նա տվել
 է : Նրա մոտ ամեն ինչ որոշակի
 ժամանակահատված ունի : Թող
 նա համբերություն և
 գոհունակություն ցուցաբերի : »**

Բայց դուստրը նորից ուղարկեց
 նրա (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ետևից: Որից
 հետո Ալլահի Մարգարեն
 (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ոտքի կանգնեց : Նրա
 հետ ոտքի կանգնեցինք ես,
 Մուսադ իբն Ջաբալը, **Ուբեյ իբն
 Քաաբը և Ուբադա իբն Սամիդը:**
 Երբ մենք ներս մտանք , Ալլահի
 Մարգարեյին (**Խ.Ա.Ո.Ն**) տվեցին
 փոքրիկին , **երբ նրա հոգին
 թրթռում էր կրծքում : Նա ասաց.**
 «« Ես համարում եմ , որ նա

ասաց. « Նա կարծես թե
 ազատվեց :» Նա ասաց. « Ալլահի
 Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**)
 արտասվեց : Իսկ Ուբադա իբն
 Սամիդը ասաց նրան .» Այդ ի՞նչ է ,
օ Ալլահի Մարգարե :» Նա
 պատասխանեց . « **Այդ գուրթ է ,**
որը Ալլահը տվել է Ադամի
ժառանգներին : Եվ **Ալլահը կգթա**
միայն Իր գրթասիրտ ստրուկներին
:»»[74]

Տ Նրան բերում էին և
 երջանկություն , **և տխրություն :**
 Չաբար իբն Աբու Տալիբը , թող
 Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց
 իր Եթովպիայից վերադարձի
 պատմությունը .

«Մենք գնում էինք , մինչ հասանք
 Մեդինա : Ինձ դիմավորեց Ալլահի
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) , գրկեց և
 ասաց. « Ես չգիտեմ ինչի համար
 եմ ավելի շատ ուրախանում ,
 Հեյբարի բացմանը , թե Չաֆարի
 վերադարձին : Այն համընկնում էր
 Հեյբարի բացման
 արարողությանը :»[75]

§ Նա սխալվում էր և մոռանում :
 Նա մոռացավ իր աղոթքներից
 մեկը և նրան հիշեցրեցին :
 Աբդուլլահ իբն Ումարը ասաց.

«Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) աղոթում
 էր կեսօրվա աղոթքը և կքանատեց
 երկու անգամ : Չույլ Յադեյն
 ասաց նրան . « Օ, Ալլահի

Մարգարե . դու սխալվեցիր
մոռանալով , թե՛ աղոթքը կարճ էր
:» Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
պատասխանեց . « Ես ոչինչ չեմ
մոռացել և աղոթքը կարճ չէր :»
Բայց Չույլ Յադեյնը ասաց. « Ոչ ,
դու իրոք երկու կքանիստ ես արել
:» Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) շրջվեց
աղոթողների կողմը և ասաց. «
Այդպե՛ս է , ինչպես նա է ասում :»
Նրանք պատասխանեցին . «Այո:»
Որից հետո նա (Խ.Ա.Ո.Ն)
տակրիք ասեց և աղոթեց երկու
կքանիստ :»[\[76\]](#)

§ Նա կատարյալ չէր իր
մարդկային
հարաբերություններում և
կարծիքում : Բայց նա (Խ.Ա.Ո.Ն)

կատարյալ էր Ուղերձի
 հաղորդման մեջ , **որը հրաման էր
 Ալլահից** : Մեկ անգամ Ալլահի
 Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) անցնում
 էր արմավենու մոտով : Տեսնելով ,
 թե մարդիկ ինչպես են փոշոտում
 արմավենին , նա ասաց, **որ դրա
 կարիքը չկա** : Եվ նրանք
 դադարեցին այդ : Սակայն
 արմավենիները դրանից հետո
 փչացան : Հետո Մարգարեն
 (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ասաց նրանց . « **Իրոք,
 այդ միայն երթադրություն էր** :
 Եթե այն կօգնի , **ապա արեք այդ** :
Քանզի , իրոք , ես միայն մարդ եմ
, ինչպես դուք : Երթադրությունը
 կարող է ճիշտ կամ սխալ լինել :
 Բայց այն բանում , երբ ես ասում է

Ալլահը ասում է , ես չեմ ստում
Ալլահին:»[77]

§ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) միշտ
մարդկային էր մնում մյուս
մարդկանց հետ
փոխհարաբերություններում : Նա
ասաց.

«Օ, Ալլահ, ճշմարիտ , Մուհամեդը
միայն մարդ էր : Կարող էր
բարկանալ, ինչպես մարդիկ : Ես
Քեզ հետ ուխտ եմ կապել , որը
դու երբեք չես խախտի .
ցանկացած հավատացյալ , որին
ես տառապանք եմ պատճառել ,
վիրավորել կամ հարվածել եմ ,
անելով այդ քավության և քեզ
մոտենալու համար , որի շնորհիվ

դու կմոտեցնես նրան Քեզ
Դատաստանի օրը :»[78]

Տ Եւ մարդ էր Ալլահի օրենքները
նրանց վրա իրագործելուց : Եւ
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ես միայն մարդ եմ : Եվ դուք
դիմում եք ինձ վիճելի հարցերով :
Միգուցե ձեզանից մեկը ավելի
պերճախոս լինի իր
համոզմունքներում , քան մյուսը և
ես կդատեմ նրա օգտին , ըստ նրա
ասածների : Այդ դեպքում թող նա
, ում ես դատել եմ որևէ բան իր
եղբոր իրավունքից , չվերցնի այն :
Քանի որ , ես տալիս եմ նրան
Կրակի կտոր :»[79]

§ Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) մնում էր
մարդ իր հասարակական
կյանքում : Նա ամուսնանում էր և
ձգտում էր ժառանգների : Նրա
դիրքորոշումը , **իրեն նախորդած
մարգարեների դիրքորոշում էր:**
Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասում է .

«Մենք քեզանից առաջ ուղարկել
ենք առաքյալներ և տվել ենք
նրանց կանայք և ժառանգներ : Ոչ
մի առաքյալ չեր կարող ցուցադրել
նշանները , **առանց Ալլահի
թույլտվության :** Ամեն ժամանակ
ունի իր ցուցումը : » (**Ղուրան
13:38**)

**ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ ԱՌԱՔԻՆԻ
ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՅԻ**

Խ.Ա.Ո.Ն

ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ Ի ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԿՈՂՄԸ.

Մենք հիմա կքննարկենք իր
կանանց հետ
փոխհարաբերության մարդկային
կողմը.

1. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՍԽԱԼՆԵՐԻ
ՆԵՐՈՒՄԸ

Խանդը մարդկային էությունն է :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ընդունում
այդ իր կանանց կողմից ,
մեծահոգաբար և շտկում էր
արդյունքները քնքշությամբ և
խմաստությամբ : Անաս իբն

Մալիքը , թող Ալլահը գոհանա
նրանով ասաց.

«Երբ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) իր
կանանցից մեկի մոտ էր ,
հավատացյալների մայրերից մեկը
ուղարկեց նրան ուտելիք : Եվ այն
կինը , ում մոտ էր Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) , այնպես հարվածեց
ծառայի ձեռքին , որ ավստեն
ընկավ և կոտրվեց : Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) հավաքեց ավստեյի
փշրանքները և ուտելիքը նրա մեջ
, ասելով . « ձեր մայրը խանդեց » ,
նա նկատի ուներ
հավատացյալների մորը , այսինքն
իր կանանցից մեկին : Նա այդպես
էր անվանում իր կանանց : Հետո
Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) խնդրեց ծառային

սպասել , մինչ նա կրերի այն կնոջ
 պատրաստած ուտելիքը , որի
 մոտ գտնվում էր նա (Խ.Ա.Ո.Ն):
 Դրանից հետո , Նա (Խ.Ա.Ո.Ն)
 ուղարկեց ուտելիքով լի ափսե այն
 կնոջը, **ուս ուղարկած ափսեն
 կոտրվել էր :** Իսկ կոտրված
 ափսեյի փշրանքները թողեց այն
 կնոջ տանը , **ով կոտրել էր :»**[\[80\]](#)

2.ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
 ԿԱՆԱՆՑ ՏՐՎԱԾ
 ԽՈՍՏՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ
 .

Խոստացածը կատարելը, սերը
 պահպանելը , չմեղադրելը ,
էության և լավ բնավորության

հատկանիշներն են : Աիշան , թող
Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց .

«Երբ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
հիշում էր Խադիջեյին , անում էր
այդ լավագույն խոսքերով :» Նա
ասաց . « Մեկ անգամ ես խանդեցի
և ասացի .« Որքան հաճախ ես դու
նրան հիշում : Այն դեպքում , երբ
Ալլահը փոխարինել է նրան ,
ավելի լավով :» Նա (Խ.Ա.Ո.Ն)
պատասխանեց .« Ալլահը չի
փոխարինել ավելի լավով, քան նա
, նա հավատաց ինձ , երբ մարդիկ
կասկածում էին : Նա հավատաց
ինձ , երբ մարդիկ մեղադրեցին
ստի մեջ : Նա օգնեց ինձ
գումարով , երբ մարդիկ շրջվեցին
ինձանից : Ալլահը տվեց ինձ

երեխաներ նրանից , որը չտվեցին
մյուս կանանցից ոչ մեկը :»[81]

ՅԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ
ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
Ի ՄԵՂՄՈՒԹՅՈՒՆԸ .

Իր ամբողջ կյանքի ընթացքում ,
մարգարեությունից հետո , թե
առաջ , նա երբեք ձեռք չի
բարձրացրել հարվածելու որևէ
կնոջ: Իհարկե, խոսք չկա նաև
նրա կանանց վերաբերյալ :
Ակնհայտ է , որ ոչ մի
ամուսնական տուն զերծ չէ
խնդիրներից : Այդպես էլ Ալլահի
Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) տները

գերծ չէին դրանցից : Այդ ամենով
 հանդերձ , նա երբեք չէր
 հարվածում կամ վատ խոսքեր
 ասում իր կանանց : Աիշան , թող
 Ալլահը գոհանա նրանով . ասաց.

«Ալլահի Մարգարեն երբեք
 կյանքի ընթացքում չի հարվածել
 կնոջ :»

Այդ պարզ է , քանի որ նա
 ուղարկվել էր որպես գուր
 Աշխարհներին: Աբդուլահ իբն
 Ուբեյդը, թող Ալլահը գոհանա
 նրանով ասաց.

«Երբ կոտրեցին Ալլահի
 Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) ատամը և
 վնասեցին ճակատը , որից արյուն
 էր հոսում երեսով մեկ , նրան

ասացին . « Օ, Ալլահի Մարգարե ,
 կոչիր Ալլահին նրանց դեմ :» Իսկ
 Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն
)ասաց. « Իրոք, Ալլահը ինձ չի
 ուղարկել անիծել կամ
 վատաբանել , այլ ուղարկել է
 ինչպես ավետիս և գուրթ : Օ,
 Ալլահ, ներիր իմ ազգը , քանզի ,
 իրոք , նրանք չգիտեն :»[82]

4. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և
 ԿԱՐԵԿՑԱՆՔԸ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ .

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
 ամուսնացած էր ինը կանանց հետ
 : Այդ , իհարկե , ուներ իր
 պատճառները և
 հանգամանքները : Այդ

պատճառներից էին գուրթը ,
 կարեկցանքը և
 երախտագիտությունը նրան , ով
 հավատացել և հետևել էր ,
 հանդիպելով թափառման և
 հալածանքի : Այդպիսի օրինակ է
 նրա ամուսնությունը Սավդե
 բինթ Չամայի հետ : Նա
 հիսունհինգ տարեկան էր , **իսկ նա
 հիսուն :** Մեքքայի բնակիչները
 զարմացած էին այդ
 ամուսնությանը , **քանի որ նա
 գեղացկուհի չէր և տղամարդկանց
 համար հետաքրքիր չէր :** Նա
 ուներ հինգ երեխա : Բայց նա
 շատ մարդկային էր : Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ամուսնացավ նրա հետ
 այդ հատկության և կարեկցանքի
 շնորհիվ: Այդ տեղի ունեցավ այն

բանից հետո , երբ նա
վերադարձավ Եթիովպիայից և
մահացավ նրա ամուսինը :

Սակայն որոշ ժամանակ անց
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
ցանկացավ ամուսնալուծվել ,
կարեկցանքից ելնելով , որպեսզի
նրան չծանրաբեռնի ամուսնական
պարտականություններով : Երբ
կինը իմացավ այդ , նա ասաց
Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) .

«Մի ամուսնալուծվիր ,
պահպանիր ինձ քեզ հետ : Իսկ
ինձ բաժին ընկած օրը տուր
Աիշային :» Եվ այդ ժամանակ
լուսաբանվեց հետևյալ այսթը.

«Եթե կինը զգուշանում է , որ
 ամուսինը
 անբարյացակամություն
 կարտահայտի կամ էլ կշրջվի
 նրանից , ապա չի լինի մեղք
 նրանց վրա , եթե խաղաղությամբ
 համաձայնության գան , **քանզի**
խաղաղ որոշումը լավ է :»
 (Ղուրան 4 :128)

Նա , թող Ալլահը գոհանա նրանով
 , հոգացություն ցուցաբերեց
 Աիշային , մերձեցնելով նրան
 ամուսնուն , Ալլահի Մարգարեյին
 (Խ.Ա.Ո.Ն) :»[\[83\]](#)

5. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ԱՌԱՔՅԱԼԸ և ԳՈՒԹԸ ԻՐ
 ԿԱՆԱՆՑ ՆԿԱՏՄԱՍԲ .

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
մտավ մզկիթ և տեսավ կախված
պարան երկու սյուների միջև : Այդ
ժամանակ , նա (Խ.Ա.Ո.Ն)
հարցրեց . « Ի՞նչ է սա:»
Պատասխանեցին. « Այդ Չեյնաբի
պարանն է : Երբ նա հոգնում է
աղոթքի ժամանակ , բռնվում է
դրանից :» Այդ ժամանակ
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «
Հանեք այդ : Եթե ձեզանից որևէ
մեկը հոգնում է աղոթքում , թող
նա նստի :»[84]

Իսլամը աստվածային կրոն է :
Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) չէր
ցանկանում ծանրաբեռնել իր
կանանց այնպիսի
երկրպագությանը , որը նրանց

ուժերից վեր է , որպեսզի
 հետևանք չլիներ իրենց հավերժ
 կյանքում : Այլ կերպ չէր կարող
 լինել : Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) մեկ անգամ
 ասաց իր հետևորդներից մեկին,
 ով երկրպագության մեջ էր
 անընդհատ և մերժում էր այս
 կյանքի թուլյատրելի հաճույքները
 : « Ծշմարիտ , քո աչքերը ունեն
 իրավունք քո վրա և քո մարմինը
 ունի իրավունք քո վրա և քո կինը
 ունի ունի իրավունք քո վրա և քո
 հյուրը ունի իրավունք քո վրա և
 քո ընկերը ունի իրավունք քո վրա
 :»

6. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և
 ՋԱՆՔԵՐԸ ՇԱՀԵԼՈՒ ԻՐ

ԿԱՆԱՆՑ ԲԱՐԵՀԱՃՈՒԹՅՈՒՆԸ.

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) շատ մեղմ
մարդ էր իր մարդկանց ,
մանավանդ կանանց նկատմամբ :
Նա համբերատար լսում էր նրանց
վատ վերաբերմունքը , փակում էր
աչքերը այդ ամենի վրա , լուռ
տանում էր և ներում նրանց
սխալները , որոնք չէին հակասում
շարիաթին : Այս ամենը
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
դիմավորում էր ժպիտով , որը իր
մեջ պարուրում էր սեր , ներում և
քնքշանք : Հարկ է մտորել նրա
մեղմության սահմանի մասին իր
կանանց նկատմամբ , երբ մեկ
անգամ Աիշան ձայնը

բարձրացրեց նրա (Խ.Ա.Ո.Ն) վրա
կապված կենցաղային հարցի հետ
: Նրանց լսեց Աիշայի հայրը , Աբու
Բաքրը , թող Ալլահը գոհանա
նրանով : Երբ նա ներս մտավ ,
բռնեց աղջկան , որպեսզի դաս
տա : Նա ասաց. « Որպեսզի այլևս
չլսեմ , որ դու բարձրացնես քո
ձայնը Ալլահի Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) վրա : » Բայց Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) հեռացրեց
նրան և Աբու Բաքրը , թող Ալլահը
գոհանա նրանով , հեռացավ
բարկացած : Երբ Աբու Բաքրը
հեռացավ, Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
ասաց.

«Տես , թե ինչպես ես, քեզ
պաշտպանեցի տղամարդուց :»

Ասաց. « Դրանից հետո , Արու
Բաքրը սպասեց մի քանի օր և
հետո թույլտվություն խնդրեց
Ալլահի Մարգարեյից (Խ.Ա.Ո.Ն)
ներս մտնել : Նա տեսավ , որ
նրանք հաշտվել են : Եվ նա , թող
Ալլահը գոհանա նրանով ասաց
նրանց . « Վերցրեք ինձ ձեր
հաշտության մեջ այնպես , ինչպես
վերցրեցիք պատերազմի մեջ :» Եվ
Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
պատասխանեց .« Մենք այդ
արդեն արել ենք:»[85]

7. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀՈԳՍԸ
ԹԵԹԼԱՑՆԵԼԸ.

Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) ուղին
մարդկանց համագործակցելն էր ,
մեղմությամբ և հակիրճությամբ :

Անաս իբն Մալիքը , թող Ալլահը
գոհանա նրանով , ասաց. « Մեկ
անգամ մեկ բեդվին մտնելով
մզկիթ , միգեց : Մարդիկ սկսեցին
բղավել , բայց Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) արգելեց նրանց այդ , և
բեդվինի միգելուց հետո
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) հրամայեց
բերել մեկ դույլ ջուր և լցնել միզած
մասուն :»[\[86\]](#)

Աիշան , հավատացյալների մայրը
, թող Ալլահը գոհանա նրանով,
ասաց Ալլահի Մարգարեյի (

Խ.Ա.Ո.Ն) մեղմության մասին
հետևյալը :

«Ինձ և Հաֆսային ուտելիք
բերեցին : Այդ օրը մենք պահք
էինք պահում :» Մեկը մյուսին
ասաց. «Կընդհատե՞ս պահքը :»
Մյուսը պատասխանեց . «Այո:»
Եվ նրանք երկուսն էլ
ընդհատեցին պահքը : Հետո
նրանց մոտ եկավ Ալլահի
Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) և նրանցից
մեկը ասաց նրան . « **Օ, Ալլահի
Մարգարե :** Մեզ նվեր բերեցին և
մենք ցանկացանք փորձել այդ և
ընդհատեցինք պահքը :»
Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**)
պատասխանեց . « Ոչինչ , պահք

կպահեք մեկ այլ օր ,դրա
փոխարեն :»[87]

8. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՆԿԱՏՄԱՍԲ
ՄԵՂՍՈՒԹՅՈՒՆԸ .

Ուտելիք վերցնելը և քո ձեռքով
կնոջ բերանը դնելը և հետո ջուր
տալը ,համարվում է արարք, որը
գրավում է նրա սիրտը : Այն, քո
լավագույն վերաբերմունքի և
սիրո արտահայտման նշան է :
Ավելին , այն հանդիսանում է
բարեգործություն , որի համար
կա պարգև Ալլահից : Այս կապի
միջոցով պարզ է դառնում ինչն է
կարևոր այս և ինչն է կարևոր

մյուս կյանքում : Բացի այդ, այս
 ամենի միջոցով ուժեղանում են
 զգացմունքները և կինը
 հանգստություն է ձեռք բերում :
 Մարգարեն(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց
 Սաադ իբն Աբու Վակկասին.

«Քո բոլոր բարի արարքների
 համար , որոնք արված են հանուն
 Ալլահի , դու կատանաս պարզև :
 Նույնիսկ եթե այդ ուտելիքի մի
 կտոր լինի , որը դու դնում ես քո
 կնոջ բերանը :»[88]

9. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ՆՐԱ
 ԴԺԿԱՄՈՒԹՅԱՆ
 ՉԱՐՏԱՀԱՅՏԵԼԸ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ
 .

Չզացնունքների մասին հոգ տանելը թափանցիկ հոգու և բնավորության նշան է :
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) միշտ հոգում էր իր կանանց զզացնունքների մասին և երբեք չէր բարկանում նրանց վրա այն բաներում , որոնք, **նրանց ցանկություններից կախված չէին :**
 Իբն Աբբասից փոխանցվել է , որ Ամմար իբն Յասիրը պատմեց .

«Մեկ անգամ , Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) մնաց , գիշերելու Ուլատ- ել- Ջայշում և նրա հետ էր Աիշան , **որի մոտ պոկվել և կորել էր զաֆարյան օնիկսից վզնոցը :**
 Մարդիկ ուշացան մինչ լուսաբաց փնտրելով այն և նրանց մոտ

վերջացավ ջուրը : Արու Բաքրը ,
 թող Ալլահը գրթա նրան ,
 բարկացավ և ասաց. « **Դու**
մարդկանց ետ ես պահել և նրանք
ջուր չունեն :» Եվ Ամենաբարձրյալ
 Ալլահը լուսաբանում ուղարկեց
 Իր Մարգարեյին (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ,
 որտեղ թույլ էր տրվում մաքրվել
 մաքուր ավազով : Եվ
 մուսուլմանները ոտքի կանգնեցին
 Ալլահի Մարգարեյի (**Խ.Ա.Ո.Ն**)
 հետ և սկսեցին հարվածել հողը
 ձեռքերով : Հետո նրանք
 բարձրացնում էին իրենց ձեռքերը
 , առանց ավազ վերցնելու և
 սրբում էին երեսները և ձեռքերը
 մինչ ուսերը և հետո
 դաստակներից մինչև
 թևատակերը :»[89]

10. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) ,
ԶԱՐԴԵՐԸ , ԱՆՈՒՇԱԲՈՒՅՐԸ
և ՄԱՔՐՎԵԼԸ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ
ՀԱՄԱՐ .

Գեղեցիկ արտաքինը, [անուշ](#)
[բույրը](#) գրավում է մյուս մարդկանց
և հանգստացնում է սրտերը և
[աչքերը](#) : Աիշան , Մարգարեյի(
[Խ.Ա.Ո.Ն](#)) կինը ասաց.

«Կարծես ես հիմա նայում և
տեսնում եմ Ալլահի Մարգարեյի
([Խ.Ա.Ո.Ն](#)) գլխի անուշաբույր
փայլը , [երբ նա մտնում էր իհրամի](#)
[վիճակ](#) :» Հադիթի մեկ այլ
տարբերակում ասվում է . «Եվ
տեսնում եմ Ալլահի Մարգարեյի

(Խ.Ա.Ո.Ն) մագերի բացվածքում
մսկի անուշաբույր փայլը :»[\[90\]](#)

Այդ Ալլահի Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) բնական վիճակն էր ,
ամեն պարագայում լինել
լավագույն տեսքով : Նույնիսկ
քնելուց առաջ նա կատարում էր
ծիսական լվացում :

Անաս իբն Մալիքը, թող Ալլահը
գոհանա նրանով , նրա ծառան ,
որին պատիվ էր վիճակվել օգնել
Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) տաս
տարի , ասաց.

«Ես երբեք չէի շնչել ավելի լավ
անուշաբույրի կամ մուսկուսի
բույր , քան Ալլահի Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) բույրն էր : Եվ ես երբեք

չէի շոշափել փափուկ մետաքս ,
որը Մարգարէի (Խ.Ա.Ո.Ն)
ձեռքերից փափուկ էր :»[\[91\]](#)

11. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՍԻՐՈ
ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒՄԸ .

Ինչպես մեզ հաղորդել է Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
ամոթխածությունը բարիք է
բերում : Բացի այն դեպքերից ,
[էրբ այն մուսուլմանին կարող է](#)
[կորուստ բերել այս կամ այն](#)
[աշխարհում :](#) Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) բացահայտ
արտահայտում էր իր սերը իր
կանանց նկատմամբ , [որպեսզի](#)

հետևորդները նույնպես անեյին
այդ իրենց կանանց : Այս ամենը
սիրո տևականության և
համատեղ կյանքի գրավական է :
Ամբ իբն ալ- Ասը, թող Ալլահը
գոհանա նրանով , ասաց.

««Ես եկա Ալլահի Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) մոտ և հարցրեցի . «
Ու՞մ ես դու սիրում ամենից շատ
:» Նա պատասխանեց . «Աիշային
:» Ես հարցրեցի .« Իսկ
տղամարդկանցի՞ց :» Նա
պատասխանեց .« Նրա հորը :» Ես
հարցրեցի .« Իսկ ու՞մ հետո:» Նա
պատասխանեց .« Ումար իբն ալ-
Խատաբին » և այլ մարդկանց
անուն նույնպես տվեց : Իսկ ես

լռեցի , վախենալով , որ նա իմ
անունը կասի վերջում :»»[92]

12. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և
ՎԱԽԸ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ .

Վախը բնական զգացում է , մինչ
այն չի անցնում բնական
մարդկային վախից : Դրանից
ավելի արդեն հիվանդություն է :

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
վախենում էր իր կանանց համար
և անհանգստանում էր , որ նրանց
չհասնի այն , ինչ տհաճ է: Անասը ,
թող Ալլահը գոհանա նրանով ,
ասաց.

«Մեկ անգամ նա , Աբու Տալիհան
 ուղևորվեցին Մարգարեյի
 (Խ.Ա.Ո.Ն) և նրա կնոջ , Սաֆիայի
 հետ : Նա նստեցրեց կնոջն իր
 հետ, ուղտի ետևի մասում : Երբ
 նրանք անցել էին ճանապարհի մի
 մասը , ուղտը սայթաքեց և գցեց
 Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) և նրա
 կնոջը : Աբու Տալիհան թողեց իր
 ուղտը , մոտեցավ Ալլահի
 Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) և ասաց.
 « Օ, Ալլահի Մարգարե , թող
 Ալլահը ինձ դարձնի փրկագին քեզ
 : Դու չե՞ս վնասվել :» Նա
 պատասխանեց .« Ոչ , բայց դու
 օգնիր կնոջը :» Աբու Տալիհան
 ծածկեց իր դեմքը հագուստի մի
 մասով և գնաց կնոջ մոտ : Հետո
 ծածկեց նրան հագուստով և կինը

նաքի կանգնեց : Հետո նա օգնեց
նրանց բարձրանալ և նստել
ուղտի վրա :» [\[93\]](#)

13. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և
ՀՈԳԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՆԿԱՏՄԱՄԲ .

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) սիրում էր
իր ընտանիքին բարիք անել և
հոգում էր նրա բարգավաճմանը :
Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) առանձնապես հոգ
էր տանում գոհացնել աշխարհի
Տիրոջը , [հեռանալով Կրակից և](#)
[մոտենալ Դրախտին](#) : Այդ է
հանդիսանում հաջողությունը ,
որի մասին Ամենաբարձրյալ
Ալլահը ասաց.

«Յուրաքանչյուր հոգի կնաշակի մահը , բայց միայն հարության օրը , դուք կստանաք ձեր պարգևը լիարժեք» Ով կհեռացվի Կրակից և կմտնի Դրախտ, հաջողություն կունենա , **իսկ աշխարհիկ կյանքը միայն խաբեության հանույք է :»** (Դուրան 3: 185)

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) միշտ իր ընտանիքը ուղղում էր դեպի բարիք : Ումմ Սալաման , թող Ալլահը գոհանա նրանով , Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) կինը , ասաց.

««Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) վախեցած արթնացավ գիշերը և ասաց. « **Օրհնյալ է Ալլահը :**

Որքան է ուղարկել Ալլահը իր
 Գթասարտության գանձերից և
 որքան է ուղարկել
 գայթակղություններից : Ո՞վ
 կարթնացնի սենյակի տերերին :
 Նա նկատի ուներ իր կանանց ,
 որպեսզի նրանք աղորթեն
 գիշերը:[\[94\]](#) Որքան հազնված [\[95\]](#)
 այս կյանքում, կլինեն մերկ[\[96\]](#) ,
 հավերժ կյանքում :»»[\[97\]](#)

14. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ՆՐԱ
 ՀԱՆԿԱՐԾԱԿԻ ՉԱՅՑԵԼԵԼԸ
 ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ .

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) չէր սիրում
 կասկածները և խանդը , [որոնք](#)
[անցնում էին բանական](#)

սահմանները : Նա (Խ.Ա.Ո.Ն)
 սիրում էր տեսնել իր կանանց
 լավագույն տեսքով : Այդ ամենը
 սիրո ամրապնդման համար էր :
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո. Ն)
 հանկարծակի չէր գալիս նրանց
 մոտ երկար
 ճանապարհորդությունից հետո :
 Նա նախապես զգուշացնում էր ,
 որ կանայք բավարար ժամանակ
 ունենան իրենց կարգի բերելու և
 զարդարվելու :

Ջաբիր իբն Աբդուլան , թող
 Ալլահը գոհանա նրանով ասաց.

«Մենք գնացել էինք
 ճանփորդության Մարգարեյի
 (Խ.Ա.Ո.Ն) հետ և երբ

վերադարձանք և ցանկացանք
մտնել, նա ասաց. « Մի շտապիր ,
որպեսզի մենք մտնենք գիշերը ,
թող գզգզված մազերով կանայք
սանրվեն , իսկ նրանք, ում
ամուսինները հեռու էին , հանեն
մարմնի մազերը :»[98]

15. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ(Խ.Ա.Ո.Ն) և
ԲԱՐԵՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒՄԸ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ
.

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
առատաձեռն էր : Նա
գերադասում էր բարիք տալ իր
ընտանիքին : Նա կհավում էր
նրանց հետ այնով , ինչ ձեռք էր

բերել , կամ նվեր էր ստացել : Չէ
որ նա ասել էր .

«Եթե Ալլահը ձեզանից որևէ
մեկին բարիք է ընծայել , թող սկսի
իրենից կամ իր մերձավորներից
:»[99]

Նրա (Խ.Ա.Ռ.Ն) խոսքերը
ուղղակի օրինակ չէին :
Հակառակը , Մարգարեն
(Խ.Ա.Ռ.Ն) դրանք իրականացնում
էր : Անաս իբն Մալիքը , թող
Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց.

«Ումմ Սուլեյմը նրա հետ
ուղարկեց արմավների սկուտեղ :
Նա ընդունեց այդ , վերցրեց մի
քիչ և ուղարկեց իր կանանց մի
քանիսին : Հետո , էլի վերցրեց մի

քիչ և ուղարկեց իր կանանց :
 Իրոք, նա մեկ անգամ չէ , որ արեց
 այդ , չնայած նրան այդ
 արմավները շատ էին դուր գալիս
 :»[100]

16. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և
 ՀԱՄԵՍՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԻՐ
 ԿԱՆԱՆՑ ՆԿԱՏՄԱՄԲ .

«Ով համեստություն ցուցաբերի
 հանուն Ալլահի , նրան Նա
 կմեծարի:» Այս խոսքերով Ալլահի
 Մարգարեն դիմում էր իր
 հետևորդներին : Նա (Խ.Ա.Ո.Ն)
 այդպես էր մարդկանց
 վերաբերվում իրական կյանքում :
 Եվ նրա կանայք բացառություն

չէին : Անաս իբն Մալիքը , թող
Ալլահը գոհանա նրանով, ասաց.

«Երբ Ալլահի Մարգարեն
(**Խ.Ա.Ո.Ն**) վերադարձավ
Հեյբարայից Մեդինա , **նրա կին
Սաֆիյան նրա հետ էր : Ես տեսա**
, թե նա ինչպես էր կնոջ համար
ետևից տանում թիկնոցը : Նա
նստեց իր ուղտի մոտ , հետո դեմ
տվեց իր ծունկը , իսկ Սաֆիյան
իր ոտքը դրեց , որպեսզի հեծնի
ուղտը :»[101]

17. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (**Խ.Ա.Ո.Ն**) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՍԽԱԼՆԵՐԸ
ՆԵՐԵԼԸ.

««Երբ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) իր
 կանացից մեկի մոտ էր ,
 հավատացյալների մայրերից մեկը
 , ուղարկեց նրան ափսե
 ուտելիքով : Եվ այն կինը , ում
 մոտ Ալլահի Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) էր , հարվածեց ծառայի
 ձեռքին այնպես, որ ափսեն ընկավ
 և կոտրվեց : Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) հավաքեց ափսեյի
 փշուրները և կերակուրը ասելով
 .«Խանդում է ձեր մայրը :» Նա ի
 նկատի ուներ հավատացյալների
 մորը , այսինքն իր կանացից
 մեկին : Հետո նա (Խ.Ա.Ո.Ն)
 խնդրեց ծառային սպասել , մինչ
 նա կերակուր կբերի այն կնոջից ,
 որի մոտ է նա (Խ.Ա.Ո.Ն): Դրանից
 հետո նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ուղարկեց

ափսեն այն կնոջը , **ու՛մ ափսեն
կտորվել էր :** Իսկ փշրված ափսեյի
կտորները թողեց այն կնոջ մոտ ,
ով արել էր այդ :»»»[102]

18. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀՈԳԵԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ
ՀԱՇՎԻ ԱՌՆԵԼԸ.

Իր մեղմությանը և
զգացմունքայնությանը
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
հասկանում էր իր կանանց , զգում
էր նրանց և ներում էր այն չարիքը
, **որ երբեմն նրանք անում էին :**
Աիշան , հավատացյալների մայրը
, ասաց.

««Մեկ անգամ, Ալլահի
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց ինձ
 . « Իրոք, ես գիտեմ երբ ես դու գոհ
 ինձանից և երբ բարկացած :» Ես
 հարցրեցի . « Որտեղի՞ց դու
 գիտես այդ :» Նա պատասխանեց
 .« Երբ դու գոհ ես ինձանից , դու
 ասում ես .« Ոչ , երդվում եմ
 Մուհամեդի Տիրոջով» , իսկ երբ
 բարկացած ես , ասում ես .« Ոչ,
 երդվում եմ Իբրահիմի Տիրոջով :»
 Ես ասացի. « Այո , բայց երդվում
 եմ Ալլահով , Օ, Ալլահի Մարգարե
 , ես բացի քո անունից ոչինչ չեմ
 փոխում :»»[103]

19. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻԲ

ԿԱՆԱՆՑ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ԱՐԴԱՐ ԼԻՆԵԼԸ .

Իր կանանց նկատմամբ արդարությունը , **հասնում է կատարելության** : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) արդար էր իր կանանց հետ բոլոր հարցերում , **և ճանապարհորդության ժամանակ և կենցաղում** : Աիշան , թող Ալլահը գոհանա նրանով ասաց .

«Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ոչ ոքի չէր գերադասում մյուսից ժամանակի տրամադրման հարցում : Ոչ մի օր չի եղել , **որ նա չայցելի մեզ բոլորիս** : Նա մոտենում էր իր յուրաքանչյուր կնոջը , առանց սեռական

հարաբերության , մինչ չէր գնում
նրա մոտ , **ուս հերթն էր և մնում
էր գիշերը :»**[\[104\]](#)

Նույնիսկ հիվանդության
ժամանակ , **նա չդադարեց արդար
լինել :** Ահշան , թող Ալլահը
գոհանա նրանով ասաց.

««Իր հիվանդության ժամանակ ,
Ալլահի Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**)
անընդհատ հարցնում էր .«
**Որտե՞ղ եմ ես լինելու այսօր ,
որտե՞ղ եմ ես լինելու վաղը :»** Նա
(**Խ.Ա.Ո.Ն**) անհամբերությամբ
սպասում էր Ահշայի օրվան , և
երբ եկավ իմ օրը , նա (**Խ.Ա.Ո.Ն**)
մահացավ իմ ձեռքերում և
թաղվեց իմ տանը :»»[\[105\]](#)

ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ Խ.Ա.Ո.Ն և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ
ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
Ի ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿՈՂՄԸ.

1. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՆԴԵՊ
ՄԵՂՄՈՒԹՅՈՒՆԸ .

Ինչին էլ որ վերաբերվի ,
մեղմությունը զարդարում է այդ :
Իսկ երբ այն կորչում է ,
այլանդակում է ամեն ինչ : Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
դաստիարակում էր իր Ումման
առաքինի խորհուրդներով : Նա ,
նրա ուղեկցորդն էր ամեն

հարցերում : Նա սիրում էր
մեղմություն և կոչ էր անում իր
կանանց : Նա հրամայում էր , լսել
էր տալիս և ասում էր միայն այն ,
ինչ դժվար չէր նրանց համար :
Աիշան , թող Ալլահը գոհանա
նրանով ասաց, որ Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց
նրան .

« Օ, Աիշա , ցուցաբերի
մեղմություն : Քանի որ , իրոք ,
երբ Ալլահը բարիք է ցանկանում
տան բնակիչներին , ապա նրանց
մեղմություն է ներշնչում :»[\[106\]](#)

2. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻԲ

ԿԱՆԱՆՑ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ՑՈՒՑԱԲԵՐԵԼԸ.

Նրա Խ.Ա.Ո.Ն բարերար
հատկանիշներից էր նաև , այն ,
որ չէր հրաժարվում օգնել իր
կանանց որոշ աշխատանքներում
: Աիշային հարցրեցին.

«Ի՞նչ էր անում Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) տանը :»
Նա պատասխանեց .

«Կարկատում էր իր սանդալները
և անում էր այն , ինչ տղամարդն է
անում տանը :» Իսկ հադիթի մյուս
տարբերակում ասվում է . «« Նա
ասաց. « Այն ինչ անում է ձեզանից
յուրաքանչյուրը իր տանը,
կարկատում է իր սանդալները,

մաքրում և կարկատում էր իր
հագուստը:»»»

3. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՆՔՆ
ԻՐԵՆ ՕԳՆԵԼԸ .

Մեզնից յուրաքանչյուրը ունի իր
հատուկ ցանկությունները :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) միշտ
օգնում էր ինքն իրեն ,
ցանկանալով թեթևացնել և օգնել
իր կանանց : Աիշան , թող Ալլահը
գոհանա նրանով , ասաց, երբ
նրան հարցրեցին .

««Ի՞նչ էր անում Ալլահի
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) տանը :»
Նա պատասխանեց . « Նա մարդ
էր, մաքրում էր իր հագուստը ,

կրթում էր ոչխարին և օգնում էր
ինքն իրեն :»»[107]

4. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և
ԾԱԽՍԵՐԸ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ
ՀԱՄԱՐ.

Ունեցվածքի ծախսերը սկզբունք է
, որը Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) դրեց
իր հետևորդների հոգիներում :
Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Իրոք , Ալլահը առատաձեռն է և
սիրում է առատաձեռնություն :
Մեծահոգի է և սիրում է
մեծահոգություն :»

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
առատաձեռն վատնում էր իր

կանանց համար և ժխտություն
չէր անում : Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Դինարը , որը դու ծախսել ես
Ալլահի ճանապարհին և դինարը ,
որը դու վատնել ես ստրուկի
ազատման համար , և դինարը ,
որը դու վատնել ես աղքատին և
դինարը , որը դու վատնել ես
ընտանիքի համար , սակայն
ավելի բարձր պարգև կլինի այն
դինարի համար , որը դու վատնել
ես քո ընտանիքի համար :»[108]

Ավելին , նա (Խ.Ա.Ո.Ն) այդ
պարտադիր պայման դարձրեց
տղամարդուն , իր ընտանիքի
համար: Երբ հետևորդները
հարցրեցին նրան (Խ.Ա.Ո.Ն)

«Ի՞նչպիսին է կնոջ իրավունքը
ամուսնու վրա :» Նա
պատասխանեց . «Կերակրել
նրան , եթե ինքն ուտում է ,
հագցնել նրան , եթե ինքն
հագնվում է , չհարվածել երեսին և
չայլանդակել , չլքել , եթե միայն
տանը :»[\[109\]](#)

5. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ՆՐԱ
ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀԱՆԳԻՍՏԸ.

Մարգարեն(Խ.Ա.Ո.Ն) ջանում էր
հանգիստ պարգևել կանանց և
անում է ամեն հնարավորը :

Մանավանդ ,
ճանապարհորդության ժամանակ
, որը հանդիսանում էր ծանր : Այդ

իսկ պատճառով նա (Խ.Ա.Ռ.Ն)
անհանգստանում էր , որ նրանք
կգհոգնեն:

Անաս իբն Մալիքը , թող Ալլահը
գոհանա նրանով , ասաց.

«Մեկ անգամ , երբ Ռւմմ Սուլեյմը
գտնվում էր կանանց հետ և
նայում էին ուղերեւոյին ,
Մարգարեյի (Խ.Ա.Ռ.Ն) ծառան ,
Անջաշան քշում էր ուղտերը շատ
արագ : Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն)
ասաց նրան . « Օ, Անջաշա ,
կամաց , քանի որ նրանք ում դու
քշում ես , շշեր են տանում :»[\[110\]](#)

Նա (Խ.Ա.Ռ.Ն) այդպես ասաց,
քանի որ նրա կանայք կանանց
բաժնում էին , որը կպցված էր

ուղտի վրա : Իսկ ծառան քշում էր
 ուղտերին բարձր ձայնով , **որը**
կարող էր ստիպել նրանց արագ
գնալ : Այդ իսկ պատճառով
 Ալլահի Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**)
 վախենում էր իր կանանց համար :

6. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (**Խ.Ա.Ո.Ն**) և ՆՐԱ
 ՄԵՂՄՈՒԹՅՈՒՆԸ և
 ՀԱՆԴՈՒՐԺՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
 Ը ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ՎԱՏ ՎԱՐՔԻՆ.

Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**)
 պատասխանում էր իր կանանց
 վարքին մեծ ներումով և
 հանդուրժողականությամբ ,
 ներելով այն , ինչը գալիս էր
 նրանցից այն հարցերում , **որտեղ**

չկա Շարիաթից շեղումներ : Իսկ անգապության պոռթկումները նրա դեմ , **ավելացնում էին նրա մեղմաությունը** : Ումար իբն ալ-Խատաբը , թող Ալլահը գոհանա նրանով ,ասաց.

«Մենք քուրեյշ ցեղի մարդիկ իշխում էինք կանանց : Իսկ երբ մենք եկանք անսարների մոտ , ապա այնպես ստացվեց , **որ կանայք էին իշխում նրանց** : Այդ ազդեց մեր կանանց վրա, **նրանք սկսեցին վերցնել անսար կանանց վարքը** : Մեկ անգամ , **իմ կինը սկսեց բղավել և սովորեցնել ինձ** : Ես հանդիմանեցի , **որ նա այդպես չանի** : Իսկ նա ասաց.« **Ի՞նչու դու չես ուզում որ ես սովորեցնեմ քեզ** :

Երդվում եմ Ալլահով , որ Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) կանայք սովորեցնում են նրան :Եվ նույնիսկ նրանցից մեկը , թողեց նրան մեկ օր , մինչև գիշեր :» Այդ ինձ անհանգստացրեց և ես ասացի նրան .« Նրանք , ովքեր այդպես վարվում են շատ խիստ խաբվում են :» Հետո նա հավաքեց իմ հագուստները , իջավ և գնաց Հաֆսայի մոտ ասելով .« Օ, Հաֆսա , ձեզանից որևէ մեկը վիճու՞մ է Մարգարեյի հետ , օրվանից մինչև գիշեր :» Նա պատասխանեց .« Այո:» Իսկ կինը ասաց . « Այդ դեպքում , դու խաբվել ես և վնաս ես կրել : Միթե՞ դու ապահովված ես Ալլահի բարկությունից , այն

պատճառով , որ Նրա Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) բարկացած է և դու
 կկործանվես : Մի պահանջիր շատ
 բան Մարգարեյից (Խ.Ա.Ո.Ն) , մի
 սովորեցրու նրան և մի լքիր նրան
 : Եվ հարցրու ինձ , եթե որևէ բան
 քեզ անհասկանալի է :»[\[111\]](#)

7. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ՆՐԱ
 ԿԱՆԱՆՑ
 ՑԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
 ԻՐԱԿԱՆԱՆԱՑՆԵԼԸ.

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) բոլորից
 շատ էր հոգ տանում իր կանանց
 ցանկությունների
 իրականացմանը և նրանց
 երջանկությանը : Ահշան , թող

Ալլահը գոհանա նրանով ,
հարցրեց նրան .

«Օ, Ալլահի Մարգարե , քո
կանանցից յուրաքանչյուրը ունի
հատուկ անուն , բացի ինձանից :»

Այդ ժամ Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց նրան. «Կոչիր
քեզ քո որդի Աբդուլայի անունով ,
այսինքն Աբդուլահ իբն Չուբեյրա
, հիմա դու Ումմ Աբդուլա ես :»

Դրանից հետո նրան կոչեցին
'Ումմ Աբդուլահ' մինչ մահ ,
չնայած այն փաստին , որ նա
երբեք չի ծննդաբերել :»[\[112\]](#)

8. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ԲՈՒԺՈՒՄԸ .

Մարդը առողջ վիճակում կարիք ունի հոգացության , **և կարիքների ապահովման** : Իսկ հիվանդության և թուլության պարագայում , **նա ավելի շատ կարիք ունի դրա** :

Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) աչքաթող չէր անում այս կողմը և հոգ էր տանում նրանց , **հիվանդության ժամանակ** : Նա բուժում էր նրանց , **քանի որ հիվանդությունը վտանգ է ներկայացնում** : Աիշան , հավատացյալների մայրը , թող Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց .

«Երբ Մարգարեյի (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ընտանիքից որևէ մեկը հիվանդանում էր , նա ընթերցում

էր « Այլ- Մուսավագէթ »[\[113\]](#)

սուրաները և թերթեակի թքում էր :
Իսկ երբ նա հիվանդացավ , որի
պատճառով էլ մահացավ , ես
ընթերցեցի նրան այդ սուրաները ,
թքելով և դնելով իր իսկ ձեռքը ,
քանի որ այն ուներ ավելի շատ
բարիք , [քան իմ ձեռքը :»](#)[\[114\]](#)

9. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ ([Խ.Ա.Ո.Ն](#)) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՄԱՍԻՆ ՀՈԳԱԼԸ.

Չնայած իր խիստ
զբաղվածության և իր Ումմայի
նկատմամբ մեծ
պատասխանատվության ,
Մարգարեն ([Խ.Ա.Ո.Ն](#)) բավարար
Ժամանակ էր հատկացնում իր

կանանց , չմոռանալով նրանց :
Ումար իբն ալ- Խատաբը , ասաց.

«Երբ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
ավարտում էր առավոտյան
աղոթքը , նա շարունակում էր
նստած մնալ այդ տեղում , մինչ
արևը չէր ծագում : Իսկ մարդիկ ,
նրա շուրջ նույնպես նստում էին :
Հետո նա այցելում էր իր կանանց
մեկը մյուսի ետևից , ողջունում էր
, և դիմում էր Ալլահին նրանց
համար : Իսկ եթե նրանցից մեկի
օրն էր , նա երկար էր մնում
այնտեղ :»[\[115\]](#)

10. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն)

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒՄ ԷՐ ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ՀԵՏ

Խորհրդակցել ընդհանուր և
անձնական հարցերով
Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) բնական
սկզբունք էր : Նա խորհուրդ էր
հարցնում իր կանանցից և
օգտվում էր նրանց կարծիքից ,
նույնիսկ այն հարցերում , որոնք
վերաբերվում էին Ումմային :
Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) փորձում
էր ընդունել հարմար և ճիշտ
որոշում վճիռ կայացնելու :

Փոխանցված է Ուրվա իբն
Չուբեյրից , Մարվանա իբն
Հակամից և Միսվարա իբն
Մահրամից , որ նրանք

հաղորդեցին նրան այն , ինչ տեղի
է ունենում Հուդեյքիում :

Երբ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
համաձայնագիր կնքեց
քուրեյշիտների հետ և
համաձայնվեց վերադառնալ և
չմտնել Մեքքա այդ տարի , նա
ասաց իր ուղեկցորդներին .

«Կանգնեք և զոհաբերություն
արեք :» Բայց ոչ ոք նրանցից
ոտքի չկանգնեց , մինչ նա չկրկնեց
այդ երեք անգամ : Երբ ոչ ոք ոտքի
չկանգնեց , նա գնաց Ումմ
Սալյամի մոտ և պատմեց նրան
կատարվածը : Ումմ Սալյաման
ասաց. « Օ, Ալլահի Մարգարե
(Խ.Ա.Ո.Ն) , այդ այն է , ինչ դու
ուզու՞մ ես : Դուրս գնա և ոչ ոքի

հետ մի խոսիր , **զոհաբերիր և սափիրիր գլուխդ:**» Երբ նա այդպես արեց , **նրանք նույնպես զոհաբերեցին :**

11. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ **(Խ.Ա.Ո.Ն)** և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՄՈՏ ՄՏՆԵԼՈՒ
ԽՆԴՐԱՆՔԸ .

Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց
ճշմարտությունը , նկարագրելով
Մարգարեյին **(Խ.Ա.Ո.Ն)** այսպիսի
խոսքերով .

« **Ճշմարիտ , քո բնավորությունը
հոյակապ է :**» **(Դուրան 68 :4)**

Նրա բնավորության լավ գծերից
էր նաև այն , որ նա **(Խ.Ա.Ո.Ն)**

անարդարության նշույլ անգամ
 չէր թողնում իր կանանց միջև,
 նույնիսկ հիվանդության
 ժամանակ : Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) միշտ
 արդար էր և խնդրում էր իր
 կանանց , կամավոր թողնել իրենց
 իրավունքները : Ահշան, թող
 Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց.

«Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
 լինելով հիվանդ , կանչեց իր
 կանանց : Նրանք հավաքվեցին և
 նա ասաց. « Ես չեմ կարող այցելել
 ձեզ բուրրիդ : Բայց եթե դուք թույլ
 տաք , ես կլինեմ Ահշայի մոտ :»
 Նրանք այդպես արեցին և թույլ
 տվեցին նրան (Խ.Ա.Ո.Ն) այդ
 :»[116]

12. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՅ ԵՐՋԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆ
ՊԱՐԳԼԵԼՈՒ ՍԵՐԸ.

Մարդկանց երջանկություն և
ուրախություն պարգևելը ,
շարիաթի պահանջն է : Այն ավելի
արժեքավոր է մերձավորների
պարագայում : Աիշան ,
հավատացյալների մայրը , թող
Ալլահը գոհանա նրանով,ասաց.

««Երբ ես տեսա Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) ուրախ
տրամադրությունը , ասեցի նրան
. « Օ, Ալլահի Մարգարե , դիմիր
Ալլահին ինձ համար աղերսով :»
Նա ասաց. «Օ, Ալլահ , ներիր

Աիշային այն , ինչ կա նրա
մեղքերից և այն , ինչ կլինի և այն ,
ինչ նա թաքցրել է և այն , **ինչ
ականհայտ է :»** Դրանից հետո
Աիշան ծիծաղեց այնպես , **որ իր
գլուխը հայտնվեց իր սենյակում :**
Իսկ Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ուրախացնու՞մ է քեզ իմ աղերսը
:» Նա պատասխանեց «Ինչու՞ ինձ
չպիտի ուրախեցնի աղերսը :» Նա
ասաց. « Երդվում եմ Ալլահով ,
**այդ իմ աղերսն է իմ Ումմայի
համար ամեն աղոթքում :»»**[\[117\]](#)

13. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ **(Խ.Ա.Ո.Ն)** և ԻՐ
ԿԱՆԱՆՑ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ .

Իր կանանց հետ մեղմ կյանքի և լավ փոխհարաբերությունների հետ միասին , որոնք գալիս էին Մարգարեյից (Խ.Ա.Ո.Ն) , նա նաև իմաստուն էր իր արարքներում : Երբ ամեն ինչ լավ էր , նա չէր հակառակվում նրանց , իսկ երբ սխալ էր երևան գալիս , նա դաստիարակում էր նրանց , հիշեցնելով Ալլահին վերադարձը , զգուշացնելով և արգելելով : Աիշան , թող Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց.

««Մեկ անգամ ես ասացի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) .« Բավարար է քեզ այն , որ Սաֆիյան այսպիսին և այսպիսին է :» Հադիթի փոխանցողներից

մեկը ասաց . « Նա նկատի ուներ ,
 որ Սաֆիյան ցածրահասակ է :»
 Աիշան , թող Ալլահը գոհանա
 նրանով, ասաց . « Լսելով այս ,
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
 բացականչեց .« Իրոք , դու
 ասացիր այնպիսի բան , որ կպղծի
 մի ամբողջ գետ , եթե խառնվի
 դրան :»»[118]

14. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
 ԿԱՆԱՆՑ ԲԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆԸ
 ՀԱՆԴՈՒՐԺԵԼԸ.

Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
 իմաստություն
 արտահայտումներից էր այն , որ
 նա ամեն ինչ իր տեղն էր դնում,

հաշվի առնելով բոլոր

հանգամանքները : Մեզ հայտնի է
, ինչպես էր նա (Խ.Ա.Ո.Ն)

հանդուրժում իր կանանց
բարկության արտահայտումը և
ինչպես էր բերում նրանց
հավասարակշռության և
հանգստության : Աիշան, թող
Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց.

««Երբ ես բարկանում էի,
քրտինքը սահում էր իմ քթից : Իսկ
նա ասում էր . « Օ, Ուվեյշ[119],
ասա . « Օ, Ալլահ , Մուհամեդի
Տեր , ներիր ինձ իմ մեղքերը ,
վերցրու իմ սրտի բարկությունը և
հեռացրու ինձ նրանից , ով
տանում է գայթակղության
:»»[120]

15. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո. Ն) և ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՃԻՇՏ ՇՏԿՈՒՄԸ

Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) մեթոդը շտկելու և լուծելու խնդիրները կատարվում էր ըստ Շարիաթի օրենքների , որոնց կողքին պետք է կանգնել և գոհանալ : Այլ կերպ չի կարող լինել , քանի որ դրանք դիմում են մարդկանց տրամաբանորեն և գիտակցորեն , ինչը հանգեցնում է խնդրի լուծմանը : Անաս իբն Մալիքը ասաց.

««Սաֆիային հասավ , որ Հաֆսան ասել էր նրան .» Հրեայի

դուստր :» Նա արտասովեց : Այդ
 ժամանակ նրա մոտ եկավ
 Մարգարեն(**Խ.Ա.Ո.Ն**): Նա
 ասաց. « Ի՞նչն է քեզ ստիպել
 արտասովել :» Նա պատասխանեց
 ,« Հաֆսան ինձ ասաց, **որ ես
 հրեայի դուստր եմ :**» Այդժամ
 Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ասաց. «
 Իրոք, դու մարգարեյի դուստր ես
 և իրոք, քո հորեղբայրը մարգարե
 է , և իրոք, **դու մարգարեյի
 ենթակայության տակ ես :** Ի՞
 նչու՞մ է նա քեզ մեղադրում :»
 Հետո ասաց. « Վախեցիր Ալլահից
 , օ, **Հաֆսա :**»»[\[121\]](#)

16. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (**Խ.Ա.Ո.Ն**) և ԻԲ

ԿԱՆԱՆՑ ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ .

Միսալը հատուկ իրավիճակ է , որը կատարվում է ամեն օր նրա հետ , **ուն հետ ապրում ես** : Եվ արդարացումների ընդունումը մատնանշում է մաքուր բնավորություն և առաքինի սիրտ : Ո՞վ է բնավատրությամբ ավելի մաքուր քան դու , օ, **Ալլահի Մարգարե** : Մեկ անգամ նա (**Խ.Ա.Ո.Ն**) սպասում էր Ահշային և նա , թող Ալլահը գոհանա նրանով , **ուշանում էր** : Նա ասաց. « **Ի՞նչը քեզ ուշացրեց:**» Նա պատասխանեց . «**Օ, Ալլահի Մարգարե , ես մի մարդու Ղուրանի ընթերցում էի լսում** : Եվ

Ես նրա ձայնից լավ ձայն չէի լսել :»
 Այդժամ Ալլահի Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ոտքի կանգնեց ,
 որպեսզի ավելի լավ լսի նրան :
 Հետո վերադարձավ և ասաց. «
 Սելիմն է , ազատ արձակված
 Աբու Հուզեյֆան : Փառք Ալլահին
 , Ով իմ Ումմային այնպիսի մարդ
 է տվել , ինչպիսին նա է :»»[122]

17. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ
 ԿԱՆԱՆՑ ՈՒՐԱԽՈՒԹՅՈՒՆ
 ՊԱՐԳԵԼԸ.

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) սիրում էր
 ասել իր կանանց այն , ինչ բերում
 էր նրանց երջանկություն ,
 ուրախություն և սրտի

հագստություն : Աիշան ,
 հավատացյալների մայրը , թող
 Ալլահը գոհանա նրանով ,
 հաղորդում է , որ Ալլահի
 Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց
 նրան .

«Կցանկանայի՞ր լինել իմ կինը այս
 և մյուս կյանքում :» Նա
 պատասխանեց .« Իհարկե:» Նա
 ասաց. « Այդ դեպքում դու իմ կինն
 ես այս և մյուս կյանքում :»[\[123\]](#)

18. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
 ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ՆՐԱ
 ՄԵՂՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ԻՐ
 ԿԱՆԱՆՑ ՆԿԱՏՄԱՄԲ .

Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
 փոխհարաբերությունները իր

շրջապատի հետ մեղմ էր ,
 բարոյական բարձր աստիճանով :
 Այնպես , ինչպես նկարագրել էր
 Աստված .

« Ծշմարիտ , քո բնավորությունը
 հոյակապ է :» (Դուրան 68 :4)

Նրա կանայք ստանում էին դրա
 լիարժեք մասը : Աիշան , թող
 Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց
 իրենց հետ Մարգարեյի
 փախհարաբերությունների
 մասին.

«Երբ նա առանձնանում էր իր
 կանանց հետ , նա ամենամեղմ և
 առատաձեռն մարդն էր , ով շատ
 ժպտում և ծիծաղում էր :»[124]

19. ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ ՆԵՐԵԼԸ.

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) թեթև և
ներող էր ամեն հարցում : Նա
հանդուրժում էր սխալները ,
նույնիսկ եթե արվում էին
դիտավորյալ : Ավելին , նա
ընդունում էր զղջումներ և իր
ուղեկցորդներից և իր
թշնամիներից : Օրինակ , երբ նա
բացահայտեց Մեքքան , որից
նրան վտարել էին իր կանանց և
ուղեկցորդների հետ , որոնցից
ոմանց սպանել էին , ասաց.

«Ի՞նչ եք կարծում , ի՞նչ ես կանեմ
ձեզ հետ :» Նրանք

պատասխանեցին .« Դու մեզանից
 հարգված եղբայր ես և մեր եղբոր
 հարգված որդին :» Նա ասաց
 նրանց . «Գնացեք, քանի որ դուք
 ազատ եք :»[\[125\]](#)

Նա հնարավորություն ուներ վրեժ
 լուծելու և հաշիվ տեսնելու , բայց
 նրա բարձր բարոյականությունը
 և առաքինությունը թույլ չտվեցին
 անել այդ : Նրա կանայք ստանում
 էին նրա ներման հսկայական
 մասը : Մեկ անգամ Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) մտավ իր տուն և
 հարցրեց .«Դուք ունե՞ք ճաշելու
 որևէ բան :» Նրան
 պատասխանեցին. «Ոչ:» Այդժամ
 նա ասաց. « Այդ դեպքում ես
 պահք եմ պահում :»[\[126\]](#)

20.ԱՌԱՔԻՆԻ ԱԼԼԱՀԻ
ՄԱՐԳԱՐԵՆ (Խ.Ա.Ո.Ն) և
ՑԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ԳՈՀԱՅՆԵԼ
ԻՐ ԿԱՆԱՆՑ
ՑԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) միշտ
ձգտում էր գոհացնել իր կանանց
այն բանում , ինչ նրանք էին
ցանկանում , եթե այդ չէր
հակասում շարիաթին : Նույնիսկ
եթե այդ տեղի էր ունենում իր
անձնական հանգստության և
ցանկությունների հաշվին: Ահշան
, թող Ալլահը գոհանա նրանով
ասաց.

«Օ, Ալլահի Մարգարե . Քո բոլոր
ուղեկցորդները Հաջ են կատարել

Ումրայի հետ բացի ինձանից :»
 Նա ասաց. « Դու տառափ չե՞ս
 արել Քաբբայի շուրջ այն օրերին
 երբ մենք եկել ենք :» Նա
 պատասխանեց .«Ոչ:» Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « Այդ դեպքում
 դուրս արի քո եղբոր հետ ատ-
 Տանիմ[127] և մտի ումրայի
 վիճակ : Մենք կհանդիպենք
 այստեղ և այնտեղ :» Դրանից
 հետո , ես , դուրս եկա
 Աբդուռռահմենի հետ ատ- Տանիմ
 և սկսեցի Ումրան :

Սաֆիյա բնթ Հուեյի մոտ սկսեցին
 ամսականներ : Այդժամ
 Մարգարեն(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց
 նրան . « Այդպիսին է քեզ արարել
 Ալլահը : Վախենում եմ դու մեզ

կուշացնես : Չոհարերության օրը
 արդյոք դու կատարե՞լ ես
 տաուաֆ:» Նա պատասխանեց .
 «Իհարկե :» Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « Այդ դեպքում
 ոչ մի վատ բան չկա , դու կարող
 ես գնալ :» Ումարայի
 վերադարձից հետո , ես
 դիմավորեցի նրան , երբ նա
 բարձրանում էր Մեքքայի
 բնակիչների մոտ , **իսկ ես իջնում
 էի : Կամ հակառակը :»**[\[128\]](#)

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Իսլամում կնոջ և տղամարդու
 փոխհարաբերությունը սիրո ,
 հարգանքի , **ներողամտության և
 արժանիքների ընդունման կապն**

Է : Սերը կնոջ նկատմամբ որպես
 կին , ներողամտություն նրա
 նկատմամբ որպես դուստր ,
 արժանիքների և հարգանքի
 ընկալումը որպես մայր : Ավելին ,
 Իսլամում կնոջ տարիքի հետ
 աճում է հարգանքը նրա
 նկատմամբ : Իսլամում գոյություն
 չունի խնդիր կնոջ և տղամարդու
 միջև , յուրաքանչյուրը արարվել է
 մեկը մյուսի համար , **լրացնելով**
միմյանց : Յուրաքանչյուրը ունի
 իր առանձնահատուկ որակները ,
որը տարբերվում է մյուսից :
 Օրինակ, որոշ հատկանիշներ ,
 որոնք տղամարդու մոտ
 համարվում են թերություն ,
կանանց մոտ կատարելություն է :
 Եվ հակառակը : Այդ իսկ

պատճառով Իսլամը
պարտավորեցրել է որոշակի
շարիաթի և հասարակական
պարտականություններ, **որոնք**
համապատասխանում են նրա
Ֆիզիկական և բարոյական
հատկանիշներին : Նույնպես
պարտավորեցրել է տղամարդուն
հետևել որոշակի
պարտավորությունների:

Տղամարդուն տրված են
իրավունքներ , **որոնք**
համապատասխանում են նրա
էությանը : Նույնպես կնոջն է
տրված իրավունքներ , **որոնք**
համապատասխանում են նրա
էությանը : Այսպիսով , ըստ այդ
հավասարակշռության , որը տվել

Է Իսլամը , հաստատվում է
 համաձայնություն ,
 հանգստություն և սեր նրանց
 միջև : Ամենաբարձրյալ Ալլահը
 ասաց .

«Ալլահը արարել է ձեր համար
 կանայք հենց ձեզանից , պարզել
 է նրանցից երեխաներ , թոռներ և
 տվել է ձեզ բարիք :» (Ղուրան 16 :
 72)

Երբ Իսլամը թույլատրել է
 տղամարդուն որևէ բան և արգելել
 է այդ կնոջը, կամ թույլատրել է
 որևէ բան կնոջը և արգելել է
 տղամարդուն , այն հաշվի է առել
 ֆիզիկական և բարոյական
 կառուցվածքը : Քանի որ ,

անարդար է տղամարդու կամ
կնոջ վրա դնել այն , **ինչ ուժերից
վեր է :** Օրինակ մեքենան , որը
աշխատում է դիզելային
վառելիքով , չի կարող աշխատել
բենզինով , **չնայած բենզինը ավելի
լավ է :** Եվ հակառակը :

Այդ է մեր ռոմանտիզիզմը մեր
ընտանիքների նկատմամբ , որը
մենք վերցրել ենք մեր օրինակից
, Մուհամեդից (**Խ.Ա.Ո.Ն**) , ով
մատնանշել է մեզ , որ
յուրաքանչյուր մեղմ
վերաբերմունքի համար ,
մանավանդ ընտանիքում , **կա
պարզև :** Իսկ յուրաքանչյուր վատ
վերաբերմունքի համար ,

մանավանդ ընտանիքի
նկատմամբ , **կա մեղք :**

Սա է իսլամական
ռոմանտիզիզմը, որը
իրականացվել է կյանքում, այլ ոչ
թե ուղղակի թուղթ ու թանաք ,
**սիրային պատմություն կամ
պատմվածք :** Ի՞նչը կարող է ավելի
հեռու լինել քան այդ :

Ասա ինձ հանուն քո Տիրոջ ,
հանդիպե՛լ ես դու այդպիսի
մեղմություն
հարաբերություններում ,
ինչպիսիք են Ալլահի Մարգարեյի
(**Խ.Ա.Ո.Ն**) հարաբերությունները
իր կանանց հետ : Ճշմարիտ,
նրանով (**Խ.Ա.Ո.Ն**)

առաջնորդվելը կարող է
 ամուսնական
 հարաբերությունների շտկման
 գրավական լինել , **որը առաջացել
 է ամուսնիների իրավունքների
 չիմացությունից** : Իսկ այդ
 իրավունքների բացթողումները
 դառնում են մեղքեր , **որոնք
 արժանանում են պատժի** :

Այն ընտանեկան խնդիրները ,
 որոնք գոյություն ունեն
 մուսուլմանների միջև մեր
 աշխարհում , արդյունք են Ալլահի
 Մարգարեյի (**Խ.Ա.Ո.Ն**) և նրա
 պատվիրանների չհետևելուն :

Այս է մեր իսլամական
 ռոմանտիցիզմը , կատարելության

և մեղմության ռոմանտիցիզմը ,
շրջապատող ամենի նկատմամբ :

الحمد لله رب العالمين

وصل اللهم على أشرف المرسلين وعلى آله
وصحبه أجمعين

Փառք Ալլահին՝ աշխարհների
Աստծուն:

Ես խնդրում եմ Աստծուց

Օրինել և պահպանել ամեն

Չարիքից մեր մարգարե

Մուհամմեդին, նրա ընտանիքին,

Հետևորդներին և բոլոր նրանց,

Ուրբեր հետևում են նրան

Ճշմարտության ճանապարհին:

[1]

Մուսնադ Աբդուլլահ իբն Մուբարակա

[2] Ահմեդը , ատ- Տիրմիզին , ալ-Ալբանին հաղորդել են , որ հադիթը «լավն է»

[3] Ալ-Բայհակի

[4] Աբու Դաուդ, Ալ-Ալբանին հաստատեց հադիթի իսկությունը :

[5] Ատ- Տաբարանի

[6] Աբուլ Դաուդ , Ալ-Ալբանին հաստատեց հադիթի իսկությունը :

[7] Աբուլ Դաուդ Ալ-Ալբանին հաստատեց հադիթի իսկությունը:

[8] Աբուլ Դաուդ.

[9] Աբուլ Դաուդ

[10] Ալ-Բուխարի, Ալ-Ալբանին հաստատեց հադիթի իսկությունը :

[11] Մուսլիմ

[12] Աբուլ Դաուդ

[13] Իբն Մաջա , Ալ-Ալբանին ասաց, որ հադիթը «լավն է:»

[14] Ալ- Բուխարի

[15] Ալ- Հակիմ, Ալ-Ալբանին հաստատեց հադիթի ի սկույթունը:

[16] Ալ- Բայհակի

[17] Մուսլիմ

[18] Աս- Սյուտի

[19] Ալ- Բուխարի

[20] Աբու Դաուդ

[21] Մուսլիմ

[22] Ալ Մունզիհի

[23] Ալ-Բայհակի

[24] Ան-Նասաի

[25] Ալ- Բուխարի

[26] Ալ- Բուխարի

[27] Ատ-Տիրմիզի

[28] Ումմա , ազգ , համայնք

[29] Ալ- Բուխարի

[30] Մուսլիմ

[31] Աս-Սահաբի

[32] Մուսլիմ

[33] Ալ- Աբահանի

. Նույնպես այն փոխանցել է ա
ն- Նասային « Ամենը

. որտեղ չկա Ալլահի հիշատակում...» խոսքերը:

[34] Մուսլիմ

[35] Ալ-Բուխարի

[36] Մուսլիմ

[37] Ալ- Բուխարի և Մուսլիմ

[38] Ալ- Բուխարի

[39] Մուսլիմ

[40] Ադ-Դարուժի , ալ- Ալբանի

[41] Մուսլիմ

[42] Ատ- Տիրմիզի

[43] Այյուբի և յուզի
խառնուրդ: Այն կարող է նաև լ

ինել միս , որը կտրտված
է քառակուսիների և եփված է
աղաջրում

: Եփելուց հետո նրան ավելացն
ում են այուր և խառնում են :

[44] Աբու Յայլա ալ- Մոսուլի , ալ-
Ալբանին հաստատել է
, որ հադիթը լավն է :

[45] Աբու Դաուդ

[46] Ատ-Տիրմիզի

[47] Ալ- Բուխարի

[48] Մուսլիմ

[49] Ալ- Բուխարի և Մուսլիմ

[50] Մուսլիմ

[51] Ատ Տիրմիզի

[52] Ալ Բուխարի

[53] Իբն Հաջար

[54] Իբն Հիբան

[55] Մուսլիմ

[56] Ալ- Բուխարի և Մուսլիմ

[57] Ահմեդ

[58] Մուսլիմ

[59] Աբու Դաուդ

[60] «Ալ- ՄԳՈՒՆԻ» 8/ 137

[61] Ալ- Հեյսամի

[62] Ալ- Բուխարի

[63] Մուսլիմ

[64] Մուսլիմ

[65] Ալ- Բայհակի

[66] Մուսլիմ

[67] Ան- Նասայի

[68] Ալ- Բուխարի

[69] Ալ- Բուխարի

[70] Ալ- Բուխարի

[71] Ալ- Բուխարի

[72] Ատ- Տաբարի

[73] Ալ- Բուխարի և Մուսլիմ

[74] Իբն Մաջա

[75] Իբն Հաջար

[76] Իբն Հաջար

[77] Մուսլիմ

[78] Մուսլիմ

[79] Ալ Բուխարի

[80] Ալ-Բուխարի

[81] Ահմեդ

[82] Ալ- Բայհակի

[83] Աս-Տիրմիզի

[84] Մուսլիմ

[85] Աբու Դաուդ

[86] Ալ-Բուխարի

[87] Մուսլիմ

[88] Ալ- Բուխարի

[89] Ան –Նասայի , Ալ-
Ալբանին հավաստիացրեց հադիս
թիվ:

[90] Ան- Նասայի

[91] Մուսլիմ

[92] Ալ- Բուխարի

[93] Ալ- Բուխարի

[94]

Որպեսզի նրանք չվստահեն այն
փաստին , որ Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) կանայք են և որպես
զի հեռանան գայթակղությունից
:

[95]

Այսինքն, բարիքներով շրջապատ
ված :

[96]

Այսինքն, նրանք չեն ունենա այ
դպիսի բարիք :

[97] Ալ- Բուխարի

[98] Աբու Դավուդ

[99] Ատ-Տաբարանի , ալ-

Ալբանին հաստատեց հադիթի ի
սկությունը :

[100] Ալ-

Ալբանին հաստատեց հադիթի ի
սկությունը

[101] Ալ- Բուխարի

[\[102\]](#) Ալ- Բուխարի

[\[103\]](#) Ալ-Բուխարի

[\[104\]](#) Աբու Դաուդ

[\[105\]](#) Ալ- Բուխարի

[\[106\]](#) Ալ- Մունզիհի

[\[107\]](#) Ազ -Չահաբի

[\[108\]](#) Մուսլիմ

[\[109\]](#) Աբու Դաուդ

[\[110\]](#) Ալ- Բուխարի

[\[111\]](#) Ալ-Բուխարի

[\[112\]](#) Ալ-

Ալբանին հաստատեց հադիթի ի սկուլթյունը :

[113] Սուրա «Իիլաս»,
«Ֆալակ» և «Նես»

[114] Մուսիիմ

[115] Ալ-Հեյսամի

[116] Աբու Դաուդ

[117] Ալ- Հեյսամի

[118] Ալ-

Ալբանին հաստատեց հադիթի ի
սկությունը

[119]

Ուվեյշ, Աիշա անվան փաղաքշա
կան ձևն է :

[120] Աս- Սուլյուսի

[121] Ատ- Տիրմիզի , ալ-
Ալբանին հաստատեց հադիթի ի
սկույթունը :

[122] Ալ- Իրակի

[123] Ալ-
Ալբանին հաստատեց հադիթի
խսկույթունը :

[124] Աս- Սուլյուաի

[125] Ալ- Բայհակի

[126] Ան- Նասայի

[127] Տեղանք
, որը նախկինում գտնվում էր
Մեքքայից դուրս :

[128] Ալ- Բուխարի